

ცისკარი.

ქართული სიტყვათა

მეცნიერება.



მისი.

1853 წელს.

№ 5





ПЕЧАТЬ ПОЗВОЛЯЕТСЯ,
съ тѣмъ, чтобы по отпечатаніи представлено было въ
Ценсурный Комитетъ узаконенное; число экземпляровъ
Мая 1 дня 1855 года.

Исправляющій должность Ценсора Грузинскаго языка
Свящ. Алексеевъ.

Въ Типографіи Канцеляріи Намѣстника Кавказскаго.



ქართული სიტყვებითი

ქუჩნალი.

ტინა ტრალედა

მომედება ვიჩეღე

წამოღგენა. ა . . .

ემელა.

ჰი მოუთმენო სურვილო სხინოს სისხლის ზღვევისა,
რამელსა გბადებს ჩემ შორის მკუჭელობა მამის ჩემისა,
გულს დანეკულის მტრობისა, ნაყოფო დაუძინებო,
ჭმუნვის ნუგეშად ბრმულადრე ჰოგნილო მოსაღსინებო.

ქა და ბამად განვარტე გლას ჩემზე შენი უფლება,
ერთსა წამს მასინტ განმშორდი მომე სულისა ბრუნება,
ერთ გზისმცა დასთმე გავისინჯო გონებისა შემოკრებით,
ან განსაჯდეღში ვის ვაძლეე ანუ ვის ვაძლეენი ამ ვნებით,
ოდესტა ვუმხეკრ აგვისტოს, დიდებით გარემოტულსა,
დასსოვნა იგი საგლოგო დაგმოებით ამ ხელს ამ გულსა,
რო მე მან მშობელი ჩემი კელითა თხსით დაკლული,
ხარისხად უქმნა ამ ტახტსა და მითა მასზე აღსრული;
ოდესტა წარმოვიყენებ სისსლოვანსა მას სახელსა,
მიხეხსა ჩემის მტრობისას და ჩემსა განმამაგესა,
მასინ მტლად აღკაცებული და ნაცვლის გებად ჭურვილი,
ვგრძნობ რომე მმართებს მე მისი, ერთის წილ ასგზის სიკუდილი
განაღა გულს წყრომითა რაზომც საშინლად აღვინთო,
მითც უფროს მიუყარს მე ცინნა ვიდრელა მძულის აგვისტო,
და ამაღ მისსა საგველად, რა ვხედავ რომ ჩესს საუკარელს,
ნებისით ვიძეტებ და ვაძლეე ესრეთს საშინელს განსაჯდელს,
მეასად ეს გრძნობა ჩემს რისხვას ვით წყალი ცუცხლსა დაესხმის,
და აღტყინებულს განაქრობს.— ვი ცინნავ რომელს ან გესმის,
შენს ესრეთ გამომეტებულს თვით თავსა ჩემსა ვრისსდები,
მე ვიცნობ შენს გულს რომ ჩემთვის არა რას შეუშინდები,
მარა საბრხესა განჯაბვს ჩემგან მის სისსლის ძიება,

ვი! თავი მისებრ საჩინო. ესთა სად შეიმუსრება,
რომ შემუსვრელიც არ მისცეს, მრავალ ათსსსა ვნებასა,
დიდასს განსაცდელ ზღძნელ რომ, ველირსნეთ წაშმათებასა,
უსჯულომ ვინმე შენგანმა რომე გმზრასხუა განგიცეს,
რომ ან ბრძანების განკარგვა, ან დროს აღჩევა შეგიცთეს,
მაშინ ეგ მესი სამისო, შენზევე უგუნ იქცევა,
ღ რასაც მისთვს მისა ჭყოფდი, თვთ განმზადებულს გემთხვევა.
ჩემან ცრფობამან საზღვევლად რა გინდ ძლიერად აღტყურებს
რო დასცე დაცემულმანდა, იქმნება თვს ქვე შეგმუსრებს.
ოჲ დასცხერ, დასცხერ, განშორდი, ამ საბრესე მომაგუდინებულს.
თუ შენ დაგკარგო ზღვევაში, რაღა მჩეს სისხლისა მზღვეველს?
უღმობელცაა უწყალა კაცთ კარგვანი ის გული,
რომ ტვობლად უჩნდეს სიამე, ცრემლითა განმწარებული.
ღ ზირველს უბედურებად თავისთვს არა სახვიდეს,
მტრის სიუქდილსა, რა იგი, მარად ცირილად უღირდეს,
გარნა რა რადღა ვსტიროდე რა მამის სისხლი მეზღვოს?
ამისთვს რა ვსთმო ესრეთი ანუ რა ძვირი მეწიოს,
რომ გქლავც არ მჩანდეს მსუბუქად! მკუელელი ვინილო სულსდილი
ღ რა ზომც ძვირად რა მგამა? მიღირდეს მისი სიკუქდილი,
სდეგინ ამო შიშებო ზ უკდრონო ლმობანო,
განშორდით ჩემს გულს მაცთურნო, ჳი უძლურნო გრძნობანო.

ღ შენ რომელიც ჰბადებ მათ, ზრუნვითა ნამეცნაფითა,
 ჯი ტრფობაჲ მეჩნდი აღძრულსა თანამდებობის ვალთა,
 მას ვალს რად ებრძვი რაჲ გწადს, ანუ მით რა მოისუილო,
 უწუოდე თუ ჰმლეჲ შეტყუები ღ თუ მან გძლიოს იდიდო,
 რაზომცა დასთმობ უხვებრით, აღნადგინებით მიიღებ,
 ღ ძლევის მრდიჲ ძლევისა, უფრორე დაიგვირგვინებ.—

წ ა რ მ ო ღ გ ე ნ ა მ ე ო რ ე .

ემელის ღ ჭულვია.

ემელის.

ძოღანც ვფუტეა ჭულვიაჲ, ღ აწცა ვფიცავ ზეცითა.
 მე ცინნა მცუვარს ღ ვეტრფი, სურფითა მეტის მეტითა,
 მარა თუ მასც მე ვუნდი, ჯერ არს აგვიტო წარწყმიდოს.
 სისხლსა მისსა ვსთხოვ ჩემს ფასად, თუარა, ვერ რით მოიუილოს,
 ამ ვალს ვისღებ ცინნას რომელს მე მიბრძანებს თანამდებობა . . .

ჭულვია.

ვისთვისც იღვიწი საზღვევლად, გაჩნის ღირსი შჯლობა,
 გარნა ერთ გზისცა ვიკადრებმაგ მტრობას რომელი გმძნობდეთ

დ შუკის გების წადილით წოდებულ იტანჯებულეთ?
აგვისტომ შვირი თუმც გიქმნათ, აწ ხელავთ იდექის ვოფელის
გზით
რომ, იგი თქვენ გულს ავიწუოს, მანად დღე მსახურების ცდით
თქვენ ეგრეთ ჰყუენათ მიჩნეულ, თხსებულ, მატოვცემული,
რომ, ან ვინმეა თანასწორ, თქვენსა აქ განსხუავებული,
დ მისნი ზიანგულნი უმანი რომ ვერ ჰკადრებენ მას უბნობას,
მუხლდრკვით მანად თქვენ გთხოვენ, წინაშე მისსა მწუობას,
იმეულია.

მისი სიუხვე ჭრულგია, ვერღა აღმიდგნეს მშობელსა,
როზომც მადიდონ. მამდიდრონ, დ განმითქმიდენ სსხელსა,
ან ვინღა იყოს ჩემებრი, საშუალ ქუჭყენის დ ცისა,
წყალობა ჩუჭნსე ან მანად, მოქმედებს ვით შენ გგონია,
ვინც გემულს თუ მისგან გგემლევს წყინების შესწონისა,
მტრის გულსა ნიჭი ვერ შესცვლის, უფროს უმატებს მანჯლთა
მასუდგე მოსახმარებლად ვინც გუყავს სსგანად ქადილთა,
აგვისტო სშირის წყალობით ანა თუ ვერა ჰქმლევს გრძნობას,
სისხლის სსფეველად უფროსე, მიმატებს შემდეგულბას,
დ ნიჭნი მისგან ნაბოძნი, ზედა ჩემს მოსაგებულად,
შე მსახურებდენ რომაელთ, მას ზედა აღსაჭურველად,
ლივიას აღატს უაფნასაც თავს ვიდებ თუცა ვიცოდე,

რომ ეს გუნდნი დახლოვებით, უადვილესად მოგვეკიდებოდნენ,
მშობლისათვის გინა რაც ვჭყო, ცოდვად არ მიმეთვალის,
და თუ წყალობით ვიდრე განმსუიდეველ ვიქმნე თვით მშობლის,
ძუღვინა.

და ღად გწადთ უმადლოების, სახელი რომე მოიგოთ,
არ შესაძლესა გძულდესთ და კმა არ განავრცოთ საქმესწოთ,
ხსენათა ახსოვსთ მრავალთა, ვითაც აღვიდა საყდაჩსა,
ვინ აღნიცხს ბოროტებასა ამისთვის, მისგან ნაქმარსა,
ქენი ესდენთა რომაელთ, მხნეთა და ჩინებულებთა,
ავვისტოს მადლობისგან, გლახ მსხვერპლად შეწინებულთა.
მათისა სისხლის დათხევას, უქმად არ დაუტოვებენ,
და თქმენცა ზღუესულ იქმნებით, რა მათ წილ ნაცრულ აგებენ,
ერთგან მოძულეებულნი, ვერ იდღერებულენ ვერ ღდას,
ეგე ზოგადი საზრუნვო, მათ მძლეთა მკლავთა მიანდეთ,
და თქმენცა გარეგან იდუმალ, მოქმედებითა მწეობდეთ,
ემელა.

ვითარ? მე იგი მისგან და არა უყოფდე მტკობას?
მხოლოდენ შეთხვევისგან, ველადე მისსა დამხობას,
და თვით მქონებთა სრულყოფად, ესრეთ საშურის ვაღისა,
უქმადრე ვიჯდე ამაოდ, მოსურნე მისის ვნებისა,
მე სისხლი მისი ამაღ მწყურს, რომე ჩემს მშობელს შევსწირო,

თქარს სსჭათათჳს თუ იკლას იქმნება ზედან ვიტირა,
სასირცხე რამ საქმე საქმუნო, სსჭათა ვანებოთ საქმნელად,
რც ჩქნთა გულთა გმაუეოთ, არც ერთა ვექმნეთ დამსსნელად?
სისხლის ზღვევასა ზედ დავრთოთ დიდის ხასელის მოგება
მტარგალის დასჯით რომელიც, მოსასსენებლად დაგვრჩება,
ღ ეხრემთც სთქნას სამართლად კრმან მრთლად იტალიისა,
რომისა თავისუფლება, ნაქმარ არს ემელისა,
თუმცადა ტრფობით იძლივა თუიცა სურვილმან მიჭყიდა,
მარს გულიგი სიყვარულს დირებულ ფასად მიჭყიდა.

ჭულვია.

დირებულ ფასად ღ ეგრეთ, ნუ თუ ფასადცა ცხავრების!
ეგ გვარად შენის შეძინვით რადღა ესარტებლებს.
თუ ვითარს აძლეე განსაცდელს, ისენეთ გულის ხმისყოფით.
ისენეთ რავდენნი მოსწყედენ, მაგა საქმისა კელყოფით.
მისი სიკუდილი ცხადია, გამართებთ მოიქცეთ სიფრთხილით
ემელა.

ჩემს გულს რომელიც მეტად ჰწყლავს, შენ ჰგმირავ თუთ
მით მასვილით.

ცინას განსაცდელს მიცემა, ეჭა რა წარმომიდგება,
მისის სიკუდილის შიშითა, მე აწვეე სული მესდება.
ვით გონება მიდებულმან, თუ რად ვჭყო არს ვიცი,

შწადს ღ ან შწადს, მსუაზს ღ ვერ გბედ, ანა რა მიხნს დანამ-
რკიტო.

ღ აღბორკებულს ვნებულს გულს, ასე გუზურე ბნეულად,
რომ ვალი ჩემი ლამის მჩხეს, უქმად ღ დატყვებულად.

მაჩა აჭა ვნება ჩემი, ანა ეგრეთ ძლიერ მებძვის,
მართალს იტყვი დიდ საშიშარს, განსაცდელი მრავალ გვივის.
მაჩა მამაცი საბრესსა, მრავალ გზის განჩინებისა,

ღ ბევრი ძნელი უქმნია, ვისაც ან შეშინებია.

ავგოიტომ რაზომც ლეგიონთ, მტველები გარემოიბრტყას.

რა გინდ ფხიზელად მკაცრობდეს, რა გინდ კანნიცა შეიბშას,

თავისა გამომეტები მის სიკჳდილს მაშინც შეიძლებს,

ყოველი აღსასრულები. ფებსა სიძნელით დაიდებს.

ჳთილ-მოუფარების გამო რას, განსაცდელსა ანა ვრიდებთ,

სასელსა ღ დიდებსა, მით შკვიმოსთ მით მოვიგებთ.

გინა ვისა სვდეს სიკჳდილი ცინნასა ანუ ოკტავსა.

ეს მსსვერძლი ჳერ ანს შკვსწირო მამის ჩემის საფლავსა.

ესე თვთ ცინნამ აღმითქვა, ნაცვლად ჩემისა აღთქმისა,

ღ ოდენ ამით ძალ უძს მას, დიხს იქმნას ჩემის შერთვისა.—

სადლას ყამი უგუ ვსთქჳს, რაც მითქვამს დამტკიცებულად,

დღესა ჳკრბებისან ერთ ბამად, ვინცა აჩიან შეთქმულად.

წამი, ადგილი ღ მკლავი, დღეს ყველა დანიშნულია,

სიკჳდილი ანუ სიცოცხლე. რაცა განსწესებულია . . .

გაჩნა აჭა თვთ აქ მოვალს.

წ ა რ შ ი ლ გ. ე. ნ. ა. შ ე ს. ა. შ ე

ცინნა, ემილია, ქუელია.

ემილია.

ჯი ცინნავ, შენნი შეთქმულნი,

ნუ თუძცა შიშინ: გამა იფუნენ ვიეთმე რეუელნი?
სახესა მათსა ვითა ამტნევე ძალუცსთ სრულყოფა აღთქმინა?

ცინნა.

აჩსად სმენილა მტარვალზე, ეს გვარად აღძრვა უჩისა,
აჩც საღალატოდ ეს გვარი ფიცსელი გაფიცულობა,
ღ საზოგადოდ ყოველთაგან, თანხმობა, თანშეკრულობა,
ყველანი ესრეთ გულისათად სიამით შიისწრაფიან,
თუ სთქუა ჩემებრვე საუფარლის, სასამსახურად იღწვან.
ამასთან ესრეთის ჩისხვით, აჩიან აღტყინებულნი,
რეცა იტინიც ვითა შენ, მამის კუდით იფუნენ ვნებულნი.

ემილია.

ესთა სიძნელეთ საძლეულად, შეწინასწარვე ვხედავდი.
თუ აჩ ძამაცთა ცნობილთა, აჩავის აღმოდრეკული.
ღ აჩ ანდობდი. საქმეთა ჩემთა, ღ წამაკლთათა,
ღსასრულუბლად საეჭვოთ, სრუნვათა უძლურთ კვლათათა.

ტინა.

ჩეტაჩმტა თუთ შენ გესილვა, დღეს იგი შეთქმულთა დახი.
თუ ვითარ იუთ აღძრულ ზ გულისმოდგინებით აღნავსი.
რა ვახსენებდი აგვისტოს, კეისარს იმპერატორსა,
მუის თქალნი მათნი აჩენდენ რისხვს აღს, ცეცხლისა ჰსწორას.
ღ სახენიტა ხან წყრომის, ხან სიმუღვილის გრძობითა,
წითლად ზ უვითლად ეცვლოდნენ, ერთითა წამის უოფითა.
მაშინ ვუთხარ მათა, ზე ძმანო აჭა დღე უოფლად საჩინო,
» დიდებულისა ჩუტნისა, განზრახვის დასაგვრვინო.
» ზენა ჩუტნის ზრუნვას მოანდობს, სვესა ზ სკედრსა რომისას,
» რომლის მძვდობს გვთხოვს რადენ სიკუდილსა ერთის კაცისას,
» თუ დირს არს კაცად ხსენებდს, ვის არა რა აქქს კაცისა,
» მხეცი მძვინვარე რომაელთ, მმუსვირელი, მსმელი სინსლისა,
» მიხად სათრეველად რაფდენნი, შეთქმულობანი უქმნიან.
» რაფდენ გზის ახალთ გერძობათ, მამხრობით ძუტლნი უგმიან,
» ზოგჯერ უოფილას ანტონის, მტკრად ზ ზოგჯერ მეგობრად,
» ზ მაჩად ცნობილ უოფლთაგან, გვამად ბოროტად უნდობრად.
მეჩმე ვუახნენ დაწვლილვით, ის საზარკლნი ამბავნი,
ჩუტნისა სიუკმის ჟამს თუ ვითარ, კვანჯათ ჩუტნისა მამანი.
ღ ამა აღსხენებითა, განმასხლებმან მტრობისა,
მათ გულთა შინა ვამჩნობდუ, სუკვარი ნაცვალ გებისა,

ამასთან წარმოუდგინე ხატი ბრძოლათა მათ ძნელთა,
როს რომი თვისთა კელით იწყლეუდა თვისთა ნაწლეუთა,
ოდეს არწივი არწივისა ჰგლეჯის და ლელიანებად,
აწინვე კერძონი იბრძოდნენ რომე ქმნილიყვნენ მოხებად.
როს უმჯობესნი მსუდარნი და ვინცა მათზე მთავრობდნენ,
თავის უფლების აღსრულს, დიდებად მიითვალვოდენ.
და თვისს ზატიმარობის სირცხვილისა განსავრცელებლათ,
ცდილობდნენ მითვე ჯაჭვითა სრულად ქვეყანა ბრძულ ექმნათ,
და ეცათ მისთვის უფალი, ამ საზარელის წადილით,
აღძრულნი ყოველსა ბოროტსა აღასრულებდნენ ქადილით,
ნათესავთ, მოყვასთ, მახლობელთ, ხოცდენ ურჩეულად ვით
მთვრალნი,
და ამაღ ოდენ ღვრიდენ სისხლს, აღმოკრჩიათ მტარვალნი,
ამა ხატსა ზედა დავრთუ' რაც ვამჯობე სათხრობულად,
თუ სამჯავრო სამთავრობის, რაბამ იყო საფნებულად,
მდიდართ განმაგლახაკევი, სენათისა განმაცუდე.
კუთილთ მდევინი მძინვარებით, ყოველის ბოროტების ბუდე;
მარა სადამცა ვზოგებდი, ეგრეთ საძიგელთ ფერებთა,
ღირსადრე შესახამებლად. ყამთა მათ ქმნილთა ძვირებთა,
წარმოუდგინე მათ ერი, ერთმანერთის შემუხრველად,
რომი თვისისა შჯლების, სისხლის მორევი მიტურველად.

აქ მოკლანნი სრულიად მოთენილ მკუჭდართა გვაშებით,
მუნ თუთ ცაძარნი აღვსილნი, მკუჭელებით ღ მოკლელებით,
ბორცნი ვერცხლით სუიღუღნი, ღაღაცზე განსამხნობულად,
ცოლნი ქმართ შეეენებულნი, ყელისა გამოსაჭრელად,
ძე მისის სისხლში შესვრილად ღ მისის თავის კეფს მქონე,
ესრეთის ხაზარლობის წილ, ურცხვენლად სასუიღლის მთხოვნი,
მარა რაზომცა საშინლად შეეწმასნი წარმოდგინება,
მათ ბორცთ საქმეთ აჩრდილსაც, ვერად ფერ მიეგვანება,
მეკმედა მათთა გულებთა. უფრთრე აღსშეოთებლათ,
იცი თუ გვამთა ვითართა საკუდილი აღუსსენე მათ?
ქვეუნი მრავლად ნამსახურნი, გმირნი იგი მოვარგონენ,
რომელნიცა რომაელთა, განსხვავებით ცნობილსიყენენ,
ვისნი საჩინო სახელნი აღრეულებამ აღხოცნა,
ღ თუთ იგინიც ვით მსხვერპლი, ტრაჰეტთა ზედა დახოცნა.
მარა რა! რა გვარ გაცნობო. როგორ გამოსთქმას ენამან,
ვითც აღძრა შეთქმულთ გონება, მათთა სახელთა ხმენამან?
ღ მათის სისხლის დათხევის ხატმან ხასაზმან უძღურად,
ვით იმოქმედა ძლიერად, ღ აღჭურვდა დასტურად,
არღა დაგვარბე არც წამი, რა ვნახენ აღტაცებულნი,
ყოფლის სიძნელის გაბედვად ღ ყოფად გამზადებულნი,
შუის ვუთხარ მათ, « იციითა? ესდენი თქმულ აღრეულება;

- » სოფელთ ღ ქალაქთ აკლება ღ ჩუქნი განგლახაკება,
- » უწყალოდ დევნით დათგრუნვა ჩუქნის თავისუფლების,
- » ესე უფლად აგვსტოს საქმეთა მიეწერების,
- » ამით აღვიდა ტახტსა ღ მუნით სჯულებსა წარგვიწერს:
- » მარამ მამულის სახსნელად, ნეტარ ჩუქნსა კელს რა გუჭერს,
- » სამთ მტარვალთაგან ერთილა გვითომია მოსახუბელი,
- » ორნი ადრითვე თუთ მოკლნა, დავითეა მხალა მთლობელი,
- » მარა მით ჩუქნსა გვმსახურა აწე რა იგი მოკუდება,
- » არცაღვინ უფალ, არცაღა ვინ მდევნელ ღ მზღუქველ დაგ
კუთება,
- » რომსაც აღვადგენთ ღ მასთან ჩუქნსადა თავისუფლებას,
- » ღ მით ღირსადაც შევიმოსთ რომაელების წოდებას,
- » უოვნებით ნულარ დაუკარგავთ. ეგრეთ კეთილსა შემთხვევას,
- » ხუალ იგი კაპიტლს შინა, განიზრახს მხვერპლის შეწირვას.
- » თუთ იგივე ვჭყოთ მუნ მსხვერპლად ღ სისხლი მისი დაგ
სთხილთ,
- » ღ ღმერთთ წინაშე სამართლად ნაცვლად ქვეყნისა ვაზღვიოთ,
- » მას კიდევ ჩუქნ კაპიტლს, ეგ დენ არაგინ მიჭყვების,
- » შე მისმს მიწთმევად მისდამი ჭურჭლისა ღ საკმეველების,
- » მარა მათ ნაცვლად მივართვა მას გუელსა ბასრი მახვილი,
- » ღ მით ვაწნობო რამე ვარ, დიდის ჰომეკსგან შობილი,

» მასინ თქუწნტ რაზომადტ გაწვევსო წინაპარო ჩინებულება,
» ჩემსა შემდგომად გმართებთ ჭყოთ თავისა გამოჩინბა»

რა სრულ ვჭყავ ესე სიტყვანი. უველანი ჰბრით მტკიცითა,
აღთქმულისა მის სრულ ყოფად ახლად შეიკრნენ ფიცითა,
შემთხვევა სათნო იჩინეს, მარამ ამაზე ცილობდენ,
რომე პირველად გვემასა უველანი თვსად ნდომობდენ,
ბოლოსღა გონიერებაჲ, აზავა ესე ცილობა,
მაქსიმემ შეთქმულთ ჩახვერით მიინდო კარებთ მტკველობა,
სხუანი მე წამო მუყებიან, რომ იგი გარკემოიცონ.
ღ რა წამ უყოფ მასინვე მასვილი კელთა აღიდონ.

აი. სადამდე ვართ მიწევნილ, ჳი კმილიავ სატრფაფო,
სხუალ იქმნას ჩემი სახელი ან წყეულ. ანღიჩს სასსოფო.
ან მამის მკუწელად ვინსენო, ან მამულისა დამსსნელად,
ღ იგიც ანუ ერთ მთაფრად ან ტასტის მემტაცებულად,
მტარვლობისა მებრძოლესა, სირცხვილი გინა დიდება,
მხოლოდენ წარმათებისა, მიხედვით მიეწერება,
ღ ერნი დროთა მუერებნი, მარად ღ ყოკლგან მტარვალსა,
მოკლულსა შეურაც ჭყოფენ ღ ცოცხალს ჳსტემენ თავენსა,
გარნა მე მთარველ მუეოფის ხეცა თუ რისხუქს შომიფლენს,
ანადამაღლებს ანულა ჳალათთა თანა წარმავლენს,
რომი მწე ჩუწნდა იქმნება თუ იგიც ჩუწნზე აღდგების.

შენს სამსახურში სიკუდილი, მაშინც ნუგეშად შექმნების,
ემილია.

წარგემართების თუ ანა, საკელი მაშინც დაგჩქება,
უგუდავს დიდებს მთიკებ, ცხოვრება ოდენ წარსდება,
მიჭსედე ბრუტს ზ კასიას: უბედურ იყვენ მანა, მანა?
მამის სახელის სინათლე მაშინც ვეჭა რამ დაჭტუანა,
ანც იგინი მკუდაჩ, ანც მათი სახინო, განზრახულება,
საკელი მათი რომს შინა მარადის მთახსენება,
ზ კეისრისა ცხოვრება, რამამც აქქსთ მოძგებულად,
ეგრეთ მისგან ძლეულთა მათ, სულნი ნეტარ ხსენებულად,
ზ ღმერთთა ევედრებან, მათებრნი კულაგცა აღმოჩნდნენ!
წარვედ შეუდეკ მათსა კუქალს, განაღა ამსა გთხოვოდენ,
თავსა უფრთსილდე, გახსოვდეს ვითარც ტეტსლი გვეგზნება,
მჩხობლედი ჯილდო მოკელის, ემილია ზ დიდება,
დღეს გული შენი თავითა, ჩემითა მაქქს მე სუილული,
ძვირად მიჩნს შენი ცხოვრება, მისით ვარ ოდენ სულდგმული,
გარნა ევანდრე ჩქწნდამო, რისათჳს მოვალს ამყამად!



გ ა მ ე ც ხ ა დ ე ბ ა მ ე ო თ ხ ე,
ცინსა, ემილია, ევანდრე, ჭყლეფია.

ევანდრე.

თქვენ ბე მახსიემს ორთავე კესარი გიწოდხთ ერთ ბამად.
ცინსა.

მე ბე მახსიემს ევანდრე? ნამდულ ორთავე გვიწოდენ,
ევანდრე.

ზოლოკლეტ მისის ბბბანებით, თქვენს სადგომს გელისთ
აწე თქვენ,
ბე აქაც წანმომეუწბოდა თქვენ სამკებნელად; გარნა მე,
დასაბრკოლებლად, სიფრთხილით, მიზენი ვზოვე სხუა ზამე,
ბე აქ, მოვალ თქვენთანა წინასწარ საუწყებულად,
დიდათ ისწრაფის!

ემილია.

ვაჲ ჩემდა! ზად უხმობინართ თქვენ ერთად,
შეთქმულთა ორნივ თავები! თუ არ გასტყმას ზან ნიშნავს?
ცინსა.

წინათვე სასოხ ზად იკვეთ?

ემილია.

ჳ.ი მე ტინნას დამღუპავს.

ღმერთო გულის წყრომა ჩუწნსედა, ჰკავს ჯერეთც აწ ლეულა,
ღ შოწის შენთა მეგობართ მუხთაღი ვინმე რეულა;
ესე აწლას საეჭვო აგვისტოს ყველა ცნობილ აქუს,
აწთავე ერთად გიბარებთ! რა გაიფიტეთ მასვე ჟამს!

ტინნა.

აწ დაგიფარავ მეც მიკვირს, ესე რად უბრძანებია!
მარა კჳლაც სშირად უხმივარ რაღა რამ აღსენებია,
მაქსიმეტ ჩემებრ ეგრეთვე, შინა უმად უფის მისანდოდ,
ღ ნუ თუ მიუმხვდარობით, თავს იწუსებლეთ ამაოდ,

ემილია.

თავისა მოსატყუებლად ნუ ჰხმარებ! კელაგნებსა,
ტინნავ ნუ მიმცემ ამისგან უმეტეს შეჭირვებსა,
ღ რადგან ზღვევა ჩემს ნაცჳლად, აწლას სად ძაღვიჩნს ამიერ,
ამ მომაკჳდინეს, განსაცდელს თავი აწიდე ჟამიერ,
განეგლტე მწყრალის აგვისტოს წისსუნასა შეუწყალებელს!
მამაც მეუფობის სატირლად ღ მაზედ ცრემლისა მიგრქვეველს.
ჳედა ნუ დამრთავ ახალსა მიზეზებს გულის საწყლავსა,
ღ საყვარლის მოკლებით, ცოცხლივ ნუ დამმარს საფლავსა.

ცინსა.

ვითარ? აძლე შიშითა, მე აქით სადმე ვიფლტოდე,
შენც გამუხთლად ღ ქუჭყენისა, სამსახურსაცა განვშორდე!
ესრეთ ძახუნად მოქცევით, ვიგისრე დანაშაული,
ღ ჟამსა მოქმედებისას, ვგიებდე მიფარებული,
ჩუჭნთა მეგობართ წაღა ჭყონ, თუ შენ ესთა მალ იცვლები,

ემილას.

ღ შენ წაღას იქმ, წაღას იქმ, თუცა განცემულ იქმნები?

ცინსა.

თუ ვისმე მდაბალს სუფთაგან, მუსთლობით განუცემიე,
ეს გული არა მიმუხთლებს. ვით ვიყავ კბრეთვე ვგიე,
ღ თვთ ჭსტნობ, ჯოჯოხეთისა კაწნიცა რამ თუაწინ განმიღონ,
არა თუ მაკრთონ სასჯელთა შეკვირცხლადვე მათღა მიხილონ.
თვთ აგუსტო ვჭყეა მეშუენედ ჩემისა აღსასრულისა,
თვთ თრთოდეს მხედი ჩემ შორის სიმხნისა ჩინებულისა.

მეტს აღარ ვყოფნი, არ იშვას მის შორის იჭუნეულებს,
მშვლობით გუწაგებრ იხმარე, საკადრი გულფანება,
შენ სამსახურს თუ ვემსხვერძლო, ხვედრს ვმადლო არ თუ
ვემდგრო,
მარა ვაძმე თუ მოკუდე, ღ შენგი ვერ რა გმსახურა!

ემილია,

წარვედ, ნუ მისმენ, მე შენსა შემავენებელს,
მგილ მოფიკრიბუ გონება სრულად ნისლს მოფიცი ბნელს!
ტრფიალებამ მამიზესა ეს უგვანი უძღურება,
მომიტყვეე ჩემი რჩევა; შენგან ლტოლვა ვით იქმნება!
ცინაჲ, თუ შენი განზრახუა, აგვისტოს ნამდვლ აქჲს ცნობილ,
განლტოლვის გზანი ყოველნი, ადრევე ექმნება დაპყრობილ,
მისვე წინაშე ჰსჯობს წარსდგე, ღირსად მამაცის გულისა,
საკადრად შენთა წინაპართ ზე ჩემის სიყვარულისა,
თუ მოგეჭდე, მოგეჭდეთ ვით შეენის, რომელს მოქალაქესა,
ზე ვითაც ეშესაბამების, შენგან განზრახულს საქმესა,
ნუგეშის შესსა შემდგომად, ანცა მე დავჩნე ამ სოფელს,
სულმან ჩემსაცა მიჰმართოს, სულის შენისა სყოფელს,
ეს გული ძითვე მასვილით მასვე ჟამს განიგვირება . . .

ცინა.

აჲ რასა იტყვი, მე მეჭდარსაც, შენშობის ჯერ მიჩნს ცნობრება,
ესემცა მიქმენ განწირულს. თან წარვიტანო იმედად,
რომ მამსაც ზე ტრფიალსაც, შენ გეშთები აქა მზღვეველად,
შენ ანა რა გაქჲს სიშინარ; შეთქმულთ აწავის აქჲს თქმული,
შენ რაცა გქონდა განზრახულ ზე ჩემდა დაპირებული,
ოდესცა მე მათ უამბუნ სსჲს ზე სსჲს ჭირნი რომისა,

სწულ ან ვახსენე მათთანა. სიკუდილი შენის მამისა,
ფურთხილობდი შეთქმუა წაღმე, წაწა შენ შეგეხებოდა,
რომ ცრფობა ჩუწნი ფარული, ვითმე ან გაგემყლავნდებოდა,
რომელიც ოდენ ცნობილ აქუსთ, ევანდრეს ბ შენს ჭყლვიას.
ემილია.

გინა რა მოხდეს ერთსაცა ვისმარებ ღონის ძიებას,
ნუ თუ მცეს რამე ნუგეში, მსწრაფლად ლივიას ნახვამან?
ბ განგარდოს განსაცდელს, დღეს მისმან კეთილ ემოზამან,
მარა თუ ჩემის ცდილობით, არა რა მოგეპოება,
ნუ იმედოვნებ შენს შემდგომ, შელა ვინდომო ცხოვრება,
ამა სოფელს ხეუდრი ჩემი, ჯერ არს შენ ბედს მივაგვანო,
ან გაცოცხლო ანუ სული, ჩემიც შენსას წარგატანო!

ცინნა.

გლას ჩემის სიბრალულითმცა ექმენი თავის შემწყალად,
ემილია.

წარვედ ბ ოდენ გახსოვდეს რომ მაგდებ შენად ცრფიასლად.

დასასრული პირველის მოქმედებისა.



მეჩემელება მეოცე.

წამოღებენ ალი.

ავვისტო, ცინნა, მაქსიმე, ღ მწავალნი კარის კაცნი.

ავვისტო.

გარე განუდით ყოველნი; ნურღა შემოვალს აქ ვინმე,
ცინნავ შენ დაშთი, ეგრეთვე შენცა აქ იყავ მაქსიმე.

(ყოველნივე გარე განვლენ თჯნიერ ცინნას ღ მაქსიმეს)

ქქსწყანას ღ ზღწათა ზედა ესე სრული მთვლობელობა,
ურცხვთ ერთა მოწინილება მათზე ჩემი კელმწიფება.

ესე დიდება უსაზღვრე, ესე საჩისხი ელვარე,

რამელთა შესაძინებლად, ესდენი სისხლი დაფლვარე,

ღ ესე ბუდი მაღალი მზებრ შანჯანდ ვლუბული,

ზიწმოდნეთ კარის ვაცთაგან, მოწიწეთ თაყვანებული,

ჭკვანან შევენებათ კეკლუტთა, ზირველად სედვის მიმტაცთა,

რამე მალ მოსწეინდებიან, ყოველთა მათთა მკელთაფთა,

დიდების მოყვარებაცა განვლის, რა გული განძლება.

მისი სურვილიც შემდგომად გარემო ქტევიით იცვლება,

ღ რადგან ჩქსნი გონება ვიდრე სრულად არ დაშტკების,

ღანადის ასაღთ საგანთა, ახლით წადილით მიელტვის,

წინ წაწსვლად რა გზა ელევას, იწეებს უგენვე ქტევასა,
ღ თსემსა ზედა აღსრული. მუნიო ქვე შთამოზევესა,
მეტა მსურდა კელმწიფება, ანა, მასინ ან ვუწყოდი,
ესთა დია მონდომებით, რას ვეძებდი რას ვსწადოდი,
მისი მშოგნელი რას ჰბოებს, სიამეს? განა განცხრომის?
თუ ან ფრიადთა ზრუნვათა, წუხილსა, შოგოთთა ღ შრომას,
ათასთა მტკრთა ფარულთა, რომელთგან საბრხე გვეწყემოდეს,
მარადის გჰქონდენ ზრუნვანი ღ განსვენება ანოდეს,
სილლა ჯდა ჩემსა წინარე, ამ უზენაესა სუდარსა,
შემდგომ ხვდა ესე ადგილი ჩემს მამას, დიდსა კეისარს,
ერთა მათ ცნობა მთავრობის, მუნამდე ჰქონდათ სსჟა ღ სსჟა,
რომ ერთმან ნებსით დასტოვას. ღ მეორემან კელი სდჟა,
ამათგან რომელმაც უოგლითა უწყალკობით აწყინა,
მზგავსად კეთილის გვამისა, მუუდროდ აღსრულდა რომს შინა,
ღ ვინცა იყო ცნობილი, სასიეება ქველითა,
სენატსა შინა მოიშოო, მანვილით მკჟელელთა კელითა,
ესე კჟელაჟ აქა მომხდაჩნი, მეკმავებოდენ მოძღჟრებად,
თუ მაგალითთა ყოველთა, მიბაძვას ვსადდეთ სატკებლად,
ერთს გული მაწვევს შეუდგე, სოლო მეორე მასინებს,
მაგალითთ სატკედ სმარება. შთამხედველთ ბევრგზის ატდუნებს,
ღ ჩჟწნგან მიუხდომელი, ჩჟწნთ ხვედრთა განტეულება,

წასრულთა შინა საქმეთა არ მარად დანინახება,
მოხდების ერთი ამოხრახს, საცა სსუჲ განჩინებულა,
ღ ზოგს ის ექმნას მომჩინად, რითაც მეორე ვნებულა,
ტე ჩემნო სანდო მოყვასნო, ესე მსჭქნ ძნელად სარჩელად,
აღრბ ღ მეტენატის წილ, აწე თქქნნ მივით მრჩეველად,
მიიღეთ ჩემსე უფლებს, ვითა მათ ჰქონდათ ცემული,
ღ დასკვნნით სგანი, მათგან არ ერთგვის ძებული,
ნუმცა მიხელაჲთ ჩემ შოჩის, დიდებას უზენაესსა,
რომაელთაგან ძულვებულს ღ ჩემთჲს ცვირთსა მძიმესა,
გთხოვ შექცეთ ვითა მეგობარს, ღ არა ვითა კეისარს,
რომი, ქქნესანა, აგვსტო სრულად მინდობილ თქქნდა არს,
თქქნ გიცნო განგებად აზია, ევროპია, ღ აფრიკა,
მონარსიულნი კანონნი, უჩუბთ მათ თუ რესპუბლიკა?
რასაცა არჩევთ იგი მე მივიღო სჯულად სასტიკად,
ან ვიმყოფოდე კელმწიფედ, ან მოქალაქე მარტივად!
ცინნა.

ესრეთ საგვირგო სგანსე, თუცა ძნელ ჰასუხის გება,
მარა მითც პირუთნებელად, ვასრულო თქქნნი ბრძანება,
თჲსი ვარდილო თქქნს სარისს, რათა არ მიქმნას შეკრთომა,
ღ თავისუფლად გავბედო, თქქნ. ჰსზრთა წინააღდგომა,
ერთგულებით ვკადნიერებ ამაღ გმარტობსთ მოტევეს,

რასათჳს ჟერ ანს ეს გვარად დაამცროთ თქუნი დიდებო,
ნა მაგა ტაქტით მიუღლით, თქუნი ნაქმარნი უარყოფით,
ღ შრამით აღშენებულნი. სიმაღლე სრულად დაამხრათ,
უცოდველად შეძინებულს, უგდემელად დასცველს,
ნებისთ თვისთ, ვინ უტყუებს, დიდებას სჯულადებს,
ღ თუ უტყუებს რაზომღა ძვირთვის, ანს განტყუებული,
ყოფლინ ჰტონებენ იუმტა უწესოდ მოპოვებული,
ესდენ ღვაწლთა რამელთა ძალით, საუღარს ზედა ხაზთმჯდომელი,
რად დაედგას განცუდებით სახე ესრეთ სარცხვინელი,
თქუნი სამართლისან გსუთ მთავრად, ჰ მმართველობის ცვალება,
თხნიერ ყოფლის ძრისა აღსრულდა ვითა გენება,
რომი გმარნილებს ვინადგან ძლევა მიგიძღვის სამართლად,
ღ რომსაც მრთელი ქუნიანა, მარნილებს ამავე კუნიად,
თქუნი საჭურველთა მძლეობით, თუცა ეს გვარად მპყრობელსა,
ან მიაწერენ სჯულიერ .მფლობელობისა სახელსა,
განსა არც ეთქმის მტარველობა. ჰ ხლმით სამეფოს ვინც იტყოს,
თუ წესიერად მმართველობს, სჯულით ტიტლსაც მიაწერს.
თუთ კეისარმა ესრეთ ჰქმნა; თქუნიც გმართვებსთ ან მას შეუდგეთ
ან მისთა მოქმედებათა. სრულად წანა აღუდგეთ,
ვინად თუ სადა აღხატეთ, ძალი თუთ მპყრობელობისა,
ჰგავს კეისარი ვით მტარველ ღირსი ყოფილა მოკულისა.

ღ წაღენინა დასთხიეთ სისხლი, მამისა საზღვეულად,
ღ ნაწვლად მისსა, შემდგომად, მისაღაც მისწვენულად,
ღმერთთა წინაშე უცილოდ, იქმნეთ ჰასუსის მგებელი,
ნუ ეტვთ მისებრსა აღსასრულს, თქუენ სხუებრ გცავს ზედი
ფხიზელი!

თქუენთა მათ მოლაღატათა, ათ გზის მოუტლათ წადილი,
ხოლო კეისრის მომკვლელმან, მუის სრულ ჭყო მისი სიკჳდილი,
განმზახნნი მრავალ აჩიან, ღ აღმასრულე არჩიან;
მოსისსლე ათას, განაღა, ბრუტი არცა ერთ რამს შინს,
სხუებრ თუცა იუოს მოსახლეულ, კაცსედ სვედრი ეგრეთი,
რს ხჯობს აღსასრულს მისის ფის, კელ ეპუკას სრულად ხმელეთი,
ესჳს რჩეჳს რამლისა, გავბედე წამოდგინება,
ღ ვიმოდუნებ ამასე, მაქსიმეტ თანხმა იქმნება,
მაქსიმე.

დათ თანხმა ვარ ღ ვუწეი, უგდემლად ძალუმს აგუსტოს,
თჳსის ღიწესებით ჰოვნილი ეს კეოწიფება დაიცოს,
ღ რომელ თაფის განწინგით, სისხლისა ფასად სვიდული,
სრულის სიმატლით, არს მისგან ქუწყანა შეძინებული,
განნა რამ თქუენ ვერ ძაგედვასთ სახელის შეუბრუვილებლად,
მონდა ამ დიდის ტჳრთისა, რომელს ჭგრძნობთ დამამძიმებლად,
ვითამც კეისარს თქუენგან მით, მცარულობა მიეწოდეს,

ღ სიკუდილისა ღიწს უოფა: ამას ვერ ვიტყვი ვეროდეს,
კელწიფეგ წომი თქუწნია; თქუწნ ზატონ ამა ქუწყნების,
თათოელსა აქუწ წწმუნებულ, განგება თვისს ქონების.
დატეგებად თუ დამაწსწად, უოგელს სულს უვის შეძლება,
ღ ეს ზოგადი უფლება, მხოლოდ თქუწნ ადგეკრძლება,
წად თქუწნდა დიდებულება, თქუწნგანვე შეძინებული,
თუ იქმნეთ მისგან შეზერობილ, ვითა ტეგე ნება წომეული,
ანუწნეთ ზოგად უოგელთა, წომსწული სოფლის დიდება,
წინაშე თქუწნთა სახედველათ, იოტის მზგაკსად მცინდება,
თქუწნდა კუთვნილს წომს, წომელიც ადგილ არს თქუწნის
შობისა,

გნებავს ანიჭოთ დღეს თქუწნი, ძალი თუთ მზერობელობისა,
ღ ესე ვითაწსა წყალობას, წომე უქმთ მშობელ მამულსა,
ცინსა უწოდებს დიდ-ხდამად, წეცა არღვევდეთ მით სჭულსა
წისთვს სასავს საკდემლად, მამულისა სიყვარულსა?

თუ სთქუწ საქმე სახიერი, დიდებასა ჳსტდებდეს ბუნდსა?
ვგონებ კეთილი გინდ, იუოს უმაღლობით მიღებულ,
მით არ შექმნასა არ ღდეს ღიწსება მისა მცინებულ,
თუცა წომისთვს თქუწნ მიერ, შესაწინავად ზრახული,
უადრეს ვიდრე წაც მისგან, გაქუწთ დღემდე მონიჭებული.
მარს კაცსა შეტოდებად, წამღეჟერ არს მიუთვალს,

რო მე კეთილს თვსდა ნაქმარს, მაგიერით გარდამატოს,
კელმწიფეგ, ზეცით მობერვილს, მაგ ჭაზის ნუ თანაწარხდებით
დიდება თქუძნი იმჩინობლათ, ამჰვირისა ტყეებით,
ღ მომავალში ესე ხმა, რა დრომან ქუძუნად განხჭვიდოს,
დაზურბისაგან დათმობის, სახელმა უფრო გადიდოს,
იქნების კაცსა ვითარმე. ბრმა ბედმაც მისტეს მეუფობა,
მარა მეუფობის მთმობელსა, ჭსამს ჭქონდეს მალაღი გრძნობა,
თუ არა რა უღიწესების აღაგსა, სკიპტრის ჰერობისას,
ძინადღა ვინმე განშორდეს, ხიამეს მბრძანებლობისას,
გარდა ამისა ისხენეთ, რომ თქუძნი კელმწიფეთ რომს შინა,
ღარბაზის ეჩნი მონანი, თქუძნი გიწოდებდენ ვით გინა,
რა გვარისთაცა სასულ გვდვან, ძალსა ებძვიან კრძალუვად,
ეჩს ერთ მთავრობაც. მეუფობაც ორივ აქუწთ მოძგებუვად,
აქა უფლების დამზურბობა, ყოვლნი უხმობენ მტარვლებად,
მათთა მსახურთა ტყეეებად, მათთა ერთგულთა მუხთლებად,
ვინც მოჩინილებენ ძაბუნად, მსდალათ ღ უძღურ სულებად,
ღ მოდა შესამურვრევად, ვინც რას ჭეოფს სახიერებად,
კელმწიფეგ ესე თვთ უწით. თვნიერ ყოვლის ეჭვისა,
თქუძნი აქ მუხთალთ გელთაგან, ათგზის განერით სიკუდილსა,
საბრხე მეთერთმეტყვას, ნუ თუ მზა იყოს მოხდომად,
ღ ესე გულის წადილი, ცით გქონდეს გარდმინახდომად.

ვით საიდუმლოდ ჰქსწავება, რომე დაგეტყოს ცხადობა,
ესრეთ სსშინელთ განსაცდელთ, ვით ანა გმარებთსთ რიღება,
ნამდვლ კეთილ ანს. აღსრულდეს კაცთ სმელეთის მშურობელად,
მანამ უმჯობეს ცხადობებს სსხელის, მადიდებელად.

ცინხა.

თუ სადამე შევდგომივართ, მხოლოდ ქრისტიანის სიყვარულსა,
ჟერ ანს ოდენ იგი გვწადდეს რაც უმჯობეს დღეს მამულსა,
ღ რამისათჳს. რა იტყოს, სარტებლად თავისუფლებას,
ცთომილათ ვგონებ ღ ამად, ვერ ვეთანხმები მაგ მცნებას,
მაგით რომს ან თუ ვმისახუროთ, უფრორე მივსცემთ ვნებას,
ღ შოკს დაგრჩებით სიკეთით, მთავართა განმკებლობასა,
რიგზედ აგებენ თჯთეულს წყალობას გინა ჰატავს.
რომელთ ნამდვლად იციან, ვინ რა გვარს ღირსა ჰატავს,
სიფრთხილით ჰმარტოვენ საქმესა, ვით მიფლობნი კანონიერნი,
რათა შთენ ალგს რომელსა, მრავალ უფიან მძებნელს.
გარნა სად ენი თჯთ უფლობს, აღრეულ აღრე საქმობენ,
რჩევათ სასარტებლათა, უუჩს ან ეგოდნად უმჯობენ,
ვინც უფროს ხარბად ეძიებს, ჰატავს მათსედა ჰეიღიან,
ღ შემძლებობა რჩებათ ვინც, უკადნიერეს არიან,
მთავართა-მცირეთა აქა იქ, ერთ წლებით დადგინებულთა,
ესრეთის მთკლე ჰემნით, უფლებს განსაცდლებულთა,
ზრახვანი სასარტებლანი, სრულ უნყოფოდ რჩებიან,

ღ წასაც თუ ვე, სრულჭყოფენ, თუსთა შემდეგთაც უშლიან,
სხუათა ქონებათ გამგენი. ღ თუთ ანა წის მქონენი,
ხეკასა ეშურებანს, შემთხვევით მოსარგებლენი,
თუნიერ ყოფლის შიშისა; ან ვინ მოჭკითხავსთ იცინან,
წადგან სხუანიცა მის დროზე, მასვე სარგებელს ელანს,
წა უბედურეს ვითარცა, ქიწყანს ესრეთ მოვლილი.

ავსტო.

გარნა ეკვა მარადის, რომაელთ მხალს სურვილი?
ხუთასი უგუჭ წელია, მათ შუღნი წა ეშვებანს,
დედის ძუძუთვე მეფეთა, მტრობაში აღიზრდებანს,
ღ მათ გულთაგან მის ფესვის, აღმოფხუწა და ძნელია.

მაქსიმე.

ნამდულ კელმწიფე, რომაელთ სენი სრულ უგუწნელია,
მათ ან სწადთ უცესთ წამალი, რჩევათ წინა აღუდგებანს,
ბრმად ჩიწულეებას ჰმონებენ, ღ განსჯას ერიდებანს,
გარნა ეს ძველი შეცთობა, ცინნას რომ ჰსურს აღსაცად,
ბედნიერად ანს მიღებულ, ღ ეწასცა ჰსწამსთ საცად,
მას შეცთობაში შექნილან, ქიწყანისა შემძინებელად,
ას გზის სხუა ღ სხუა მეფეთა, მძლეველად მამონებელად,
საუნჯე განძი ქონება, შეურკებიანთ მრავალნი,
ღ წას უქმოდენ უმეტესს, თუთ უმჯობესნი მთავარნი?

ამასაც გააღრუბე კელმწიფევი, იგივე ქქუჭუნის განგება
ანა ყოველსა აღაგსა, ერთ გუარად ესარგებლებს,
რაცა რომლისა კრისა, თვსებას შეუფერების,
წინებად შეირაცხება, თუ იგი სადმე ეცვლების,
ესრეთა ნება ციური. ღ მისი განგებულება,
მას სიბრძნით განუფენია, ეს გუარი განუოფილება,
მაკედონელნი თავისთვს, ირჩევენ მონაწილობას,
სსუანნი ბეძქენნი ყოველნი, კრისა თავის უფლებას,
ზარტელთა, სპარსთა სწადთ რომე, შეუენი მზრძანებულადენ,
ღ რომაელთა ესოდენ. კონსულთ იმართებოდენ.

ცინსა.

მართალ არს ბრძნულად მოქმედებს, მარად ციური განგება,
სსუა ღ სსუა ესსა ღ, სსუა ღ სსუა განწილებულ აქქს თვსება,
გარნა ჟერ არს თქმად, რომ ესე წესი ციურის განგების,
ვითა ადგილთა მიხედვით. დროთ მისედვითაც იცვლების,
რომს ნიჭებულ აქქს შეუეთგან, თვსი ზღუდე ღ არსება,
კუნსულთა მიერ შემოსილ, ძლიერება ღ დიდება,
ღ აწ თქქუნისა უსაზღვროს, წყალობით მიემადლებს,
ყოველთაგან უძრფესესი ნიჭი, მშჯდობით ცხოვრების,
რს თქქუნ ჭფდლობთ სპანი ქქუჭუნისა, აკლებს ვერდა სად ჭბედვენ;
ანარისა კარებთა, დახშულად თქქუნგანვე ჭბედვენ.

რომელიც კონსულთ უამებში, მხალღენ ერთგზის დასუელა,
გარნა მეორე შეფისგან. კრწალად განმეორებულა,

მაქსიმე.

ზეციუბითა განგებით, თუ სად მოხდება ცვლილება,
მას არცა რა აქუს ხაწყინო, ზე მით არც სისხლი დაგდება.
ცინნა.

ღმერთნი კაცთ თხსა წყალბათ, რაზოცა უფროს მიჭყენენ,
ეგზომად მათგან თხსდაცა შეწირვად მსხუტრწმელთათვის,
თუთ ტარკვინიას განძობამ, რაგდენი სისხლი ადგინა?
ზიწველად კონსულთ დასმამან, რა ბრძოლა წარმოადგინა?

მაქსიმე.

როს ჰაჰა თქვენნი, ჰომიპეოს მამულისათხს იბრძოდა,
მაშა სადამე იგი მით, ღმერთთ წინააღუდგებოდა?

ცინნა.

თუ ღმერთთ ჰსწადოდათ, რომაელთ თავისუფლების განგძობა.
ჰომიპეოს მკლავით ძალეღვათ, დაეცვათ მისი მყოფობა,
გარნა მათ მისი სიკუდილი, ჰგავს მხალღად ამისთხს დასთმეს,
რომ ამა დიდის ცვლილების. ღირს სახსოვრად ნიშად რჩეს,
მისებრსა შეჭყურდაცა, ჰაჯივი ამ საზომისა,
რომ სოფლით თანწარკეტანა თავის უფლება რომისა,
უურს ამოდლა გვიტუნებს, ამა ლექსისა ხსენება,



რომლის ხმატობას აწდა ჭსთმობს, თვით რომისავე დიდებს,
შენით რა ესე ქალაქი, ქუჩებისა მეპატრონეობს,
ყოფელ კერძო შემომავალის, სიმიდდრით ესრეთ სავსეობს,
რა ჭხედავს თავსა მძლეობით, დიდება განვრცელებულად,
ღე თვსთა მოქალაქეთა, მეფეებუ აღმატებულად,
აქა მცხროვრებიანი ძლიერნი, მომხრეთ შეკრებას ცდილობენ,
თვსზე უფლებს დგენილთა, მიხდითა მისუიდეულობენ,
რომელნი ოქროს ჭაჭვებით მათგან ხალხით იბმიან,
ღე სჯულთა წაწიერის ნაცვლად მათ თვით ემოწმილებიან,
შუერთ ღე მადლდობით, აწს მათთა საქმეთა განტება,
გარემოსრომობა მრავლდების. ღე მისგან სისხლი იღვრება.
მაროზო რდენ ჭმანთადა, სილლა აღუზადა მეშურნედ,
ხემსა წინაზარს ჰომხეის, კეისარი ჭეფა მეტოქედ,
ღე მარკანტონიმ თქუწნზედა, ვითარც შური იძია,
ყოფელთა მისთა მომწრეთა, თუაღთა წინაშე გვდგია.
ვითარცა შეაწინარების, რომს შინა თავის უფლებს,
რომელს თანასდევს შინაგანთ, ბჭძოლათა სსშანელებს,
ვინად აქამდე მიწევნილ, ქუჩებისა განხეთქილებს,
ერთს რომე ჭსძაგდეს უფაღნი, მეორეს თვით ჭსწადს უფლობს,
რომის მშჯდობა მას ითხოვს, რომე ყოვლადობას უხრწნელად,
ერთს რდენ ძლიერს მთავარსა, ერთს რდენს განუყოფელად.

კელმწიფევი, თუ გულანგებ დღესაც, გსურსთ მისი კეთილდღეობა,
ესრეთ ჭყავთ წამე ვერ, ეძღოს მას თქსი განაწილება,
სილამან ოდეს უტყვა ძალით ნაშოვნის ადგილი,
კეისარსა და ჰომევის, მით განუღვიძა წადლი;
თქნა თუ თქსი ხარისხი, სამკვდროთ დაქვსა მას,
არ განვიცდიდით ესდენსა, უბედობას და სისხლის ღვრას.
და ვერც ანტონი და ლევიდ, ჭყოფდენდა თქმწნსე აღჭრქნს,
თუ საკელმწიფო, თქს შეივგომ, თქმწნთქს დაკვდა კეისარს,
რს თქმწნგან ნამუჯლ დასკვნოს, კელმწიფეობისა ტყეობა,
იმავე ჭიწსა შთავცვიდეთ, წამლისგან ძვლგუჩქეს სწმნება,
და გულანცა სისხლი მცირედი, ჩქმწნ ძარღუთა შინა თუ იდგეს,
შინაგანთ ბრძლით აღტყნით, იგიცა სრულად დაიქცეს.
კელმწიფევი გბრძლდესთ მამული, იღმოდეთ მისითა ხქმწდროთ,
პირითა ჩემით გააჯისთ დღეს, წამი მუხლთა მოდრეკით,
იხსენეთ რა ხამ ძვრ ფასად, უზის მას თქმწნის უფლება,
ეს მოხსენება ნუ თუქცა, შეგესმესთ ვითა უქმწდრება,
იგი ჭკმწნობს, რაცა გემსხქმწრძლით, მიიღო ერთი ათასად,
მარა მას გულის სსწა რამე, ეჭვი აშინებს სამარტლად,
უკეთუ დასთმით მთავრობა, განმეგობითა მასურადმან,
და უგუნვე სტოთ იგი წამისავე, რადა ჭყოს მასშინ ბედ მქმწდმან,
გლახ იქმწეს იბულებულად, რათა ყოფლითა დონითა,

სსჭა ჭჭოლს თუსდა შაჯრონად. გულაგებძნელითა მსსვეკზლითა,
თუ მისი კეთილ დღეობა თქუწნ, განსუწნებას ანაცვლოთ,
ღ იგი ერთობ ციალად, სასო წარკუწთით დაგლოთ,
ვერ გბედავ აწ ვსთქუა კელმწიფეუ, რასაც წინაგკრძნობ მამავლად,
თაფი მინთსკე დაიცეთ, მასვე ექმენით გულავ მთავრად,
რომელსაც კეთილ-დღეობა, თქუწნ ახლად დაუბადენით,
თქუწნგან ესდენნი კეთილნი, აძითიც განამტკიცენით,
რომ დაუდგინოთ მეგვარე, ღიწნი თქუწნისა სახელის,
ღ ღიწნი ქონად თქუწნ შემდგომ, მაგ დიდებულის ადგილის.
ავვისტო.

მამულისა სიუწარულმან უკუწ მძლო, ღ ნულა ვუბნობთ,
ძრთვის ჩემთს განსუწნება; მანა რომისთს რას ან ვსთმობთ,
რა ბაძიც მოხსავლელ იყოს, ჩემსკედა უბედურება,
ვითარ ვიცვროთ, თუ რომი ჭირთაგან გამოხსნება,
გულს ამოდლა იზიდაუს, განსვენებისა სიამე?
ცინნა შენითა რჩევითა, დავიცვა კელმწიფება მე :
განნა ესე ხამს უწყოდე, არც შენ დაშთე უნაწილოდ,
ვსედავ ორნივ მესრასებით. გულგანმელად ყოვლად სანდოდ,
შე თქუწნგან თვთოეულისა, რაც მოვისმინე რჩევანი,
ჩემთს ღ მამულისათს, ოდენლა ჭკრთიან ზარუნანი,
შუღლიც თქუწნი წარმოებს, მარცხივად ერთგულებითა,

ღ მეტა ნაცვლად დაგვიდღოთ, საკადრის სასუიდელებითა,
მაქსიმე სიკილიის მოგილოც, მოუწნეობას?
ეც ჩემი სჯულის დებანი, ზოხიერსა მას ქქსტყანას,
განსოვდეს გმართებსთ ჭმართვიდე, მუხებურთ ჩემ მაგიერად,
ღ რასაც მუნ იქმ აქ მე მეოფ, შენ წილ ზასუხის მტკებლად,
შენ სინნაჲ, გაძლევე მეუღლედ ემილიასა მშუქწიქს,
დღეს აქა ჩემის ივლიას, მოადგილეს ღ მაგიერს,
თუცა უბედურთ დროთ გამო, ღ ძალთ დამჭირნეობის.
ფიცხელად ვეზუარ მის მშობელს, მარამ მუნითგან აქამდის,
მისსა სიამეს ვზრუნველობ, ყოვლის ცდით, ყოვლის ღონებით,
ამად ვრაცხ ძვირცხ ხსენების, განსრულად მისის გონებით,
წარვედ ეცადე ითანსმო, ეუბენ ჩემ მაგიერად,
ჭაბუკსა შენებრ მამაცსა ვერ ითვალწენებს ძლიერად;
სიამით მოგიზუქას ყური, თუ სურვა შენი უამბო.
მშჯღობით ესე ამბავი, ჯერ ანს ღვივის აცნობო.

გ ა მ ო ც ხ ა დ ე ბ ა მ ე ო ო ე .

ცინნა მაქსიმე.

მაქსიმე.

ნეტარ რაღა გაქვს განზრახვად, შემდგომმაც მჭევრ მეტყუელობის
ცინნა.

იგივე რატა გუფავ შეონდა, ზ რატა მარად შექმნების.

მაქსიმე.

თავი ხარ შეთქმულებისა, ზ მტარფლობას ეთნები!

ცინნა.

შენც ეგრეთვე ხარ, ზ სთმობ რომ დაუსჯელ დაშინენ მტარფლები
მაქსიმე.

მე რომის თავის უფლებას, მსურს ზ მარად ვარ მის მტრულად.

ცინნა.

იბევე ჩემიც წადილი; გარნა არ სისხლის უზღუფწვლად,
აკტავი უწყალეობათ, მრავალთა აღმსრულებელი,
ჩუწნთა ცხოვრებათ მდევნელი, თუთ ტრანპუზთატა მზრეკელი,
ვინ ველნი შიშით აღავსნა, ზ რომი შეუღართა მძობებით,
ხამსა განეროს უზღვევლად, მხოლოდენ კდემის ჩუწნებით?

თავი წომეულზე ღმერთთა მისხვით, განმზადებულ გვაქვს სასჯელი
უხამსის შენახებითა. აწა აწს გამოსახსნელი:

თქანა მისებრთა თუ უქმნათ, უსჯულად თანაწარსდამა,
შემდგომად სხუათაც გაბედონ, მის მაგალითის შედგომა,
ჩუქნ გუმარტებს მამულისათჳს, ესრეთი დასჯა უყოთ მას,
რომ ვუღაჳ გარბვინის სურვილი, ყოველთ გულთაგან აღიფ-
ხვრას,

ღ ერთა ზედა მტარვალთა, გავლუბა იქმნას უხმარნი,
თუ სილლას გარდასდომოდა, ვერცა წას ჰბედდა კესარი,
მაქსიმე.

აწა კეისარის სიკუდილი, წომელს ჰსად სამართლიანად,
განიმზეუხა აგუსტომ ესდენ, საშინელთ მზრთა ქმნად?
თავიხუთულები ძიებით, ბრუტუს ამოდ აღიმსოთ,
თუ აწ მოკვლა კესარი, ვერცა წას ჰბედდა აგუსტო,
ცინნა.

ამა ქუჭყანას მეორედ, შემოსულა მტარვალობისა,
იყო ნყოფი კასიას ცთომისა, ღ მშიშრობისა,
დღეს წომს მძღუნუბად, გვაშები აწა მისებრნი უვიან,
ნუგეშის უმკაცრობით, საბრხესა აწა სტრვიან.
მაქსიმე.

ჟერ ვერცა ვხედაჳ ნიშნსა, ღ ვერცა ვიტყვი ნამდვლად,
ვითარმედ ვიქცეოდეთ ჩუქნ, მათგან უფროსე გონიერად.

ვინაღ თავთ გამომეტებით, შექნელსა ბედნიერებას,
რა აწე ესრეთ განვაგებთ, ვამტკიცებთ უმკაცროებას.
ცინსა.

არც ეგა გონიერება, რომ გვწამდეს საკუწრებულად,
ეგრეთი სენი ღვლარმნილი, ფისისა აღმოუფხვრელად.
რომელსა წამალი ცკბილი, ეგრეთ მანებულ ექმნება,
ვით წელულსა გესლის შთაშეება, ღ შემოაპირის მრთელება,
მაქსიმე.

შენ სისხლი გწადის დათხევად, ღ ამაღ ეკებ მიზეზთა.
ცინსა.

შენ თავსა შრომით არიდებ, ღ იტყუ რჩევით სატყვევითა?
მაქსიმე.

ქედიდგან ჯაჭვითა განგდებას, რაჲ აქწეს შესატყვევინები.
ცინსა.

უგუნად ჯაჭვითა დახსნა, არა არს დასა საქები.
მაქსიმე.

ვერა რომ ამტკობს ვეროდეს, თავისუფლების დირსება,
ღ რომისა იგი მარადის, ყოფლათაზე ეძრფვასება,
ცინსა.

მისის ქეფნით დამაშურალმან კელმან აწ რა ჭეოს რაც უძღვნას,
ვით იტადროს მისადებულად, თავსა ესე ვითა უქმნას ?

მტარვალნი რომის მუსეუმით, ჰგავს რომე განძობილ ღღეს,
აწ ნამუსრავსა განდაგდებს, ღ მისთჳს ვინღა ჰმადლობდეს?
რომელთაც უუწარსთ საკელი, აგუსტო ესრეთ ჰსძავისთ მათ,
რომ აჩას შუიწუნარებენ, მის მიერ თჳსღა ნახობრათ.

მაქსიმე.

მაშა სადამე აწ შენთჳს, ემილიაცა საძაკელ?

ცინსა.

იგიცა არ მხნდეს საამოდ, თუ მისგან ვიყო მიმღებულ.

მე ოდენ მტარვალის სიკუდილით, მმარტებს ვეღინსო მის
შოვნას,

განდანასდთა ჭირთა წილ, ჯერ შღვევა უყო ქუჭყანსა,
ღ მერმე წარვსდგე თამამად, კელითა სისხლოვანიითა,
მის მისაღებლად მეუღლეად, ვისთჳს ვარ ესდენ თმენითა,
ემილიასაც ღ მეცა ესრეთ, სრულ გუგუოს წადილი,
ჯოჯოსკეთს შინა შეესმას, ოკტავის ჩუჭნი სადილი.
ღ ჰსცნოსცა, რასაცა იგი წყალობად განგვიმწადვიდა,
მტარვალისგან ქუჭყნის დაშისნელთა, მისის შოკულისთჳს ეკვი-
ლდა,

მაქსიმე.

ძმაო, თჳთ იცი, მას უუვარს იგი ვითარცა მშობელი,
ღ ვით არჩუწნო საამოდ, მისის სისხლისა მნთხეველი?

თუ მიტნობ ან იკადრო, მძლავრობით მისი შოვნა შენ,
ცინსა.

ძმაო, ჩჳენ ამა პატროს, ნუ თუ იდუმალ გვზეწვიდენ,
ღ ვისმე ესმეს მათგანსა, ესე უმკაცრო უბნობა;
ცუდად მოგზნდა საზრახსადა, ადგილის გამომჩხეობა,
წაწვიდეთ ალგს მარწმუნოს, ღ გულ დაბჭობით ვაჩხიოთ,
საქმის უმჯობეს წაწმანთვად, რა გვარო ღონე ვიძიოთ.—

დასასრული მეორის მოქმედებისა.



შ ო ქ მ ე ღ ე ბ ა მ ე ს ა მ ე .

გამოცხადება ა-ლი,

მაქსიმე, ეჭვრბე.

მაქსიმე.

მან თუთ მიაშბო უკელაჲ. ერთმანეთს რაბამც ეტრფიან;
აწნივე ნაწვალ გებითის სურვილის აღით იწვიან,
გაწნა ესე აქუსთ ჰიწობად; ცინნამ სამს სისხლი უზღვიოს.
ნაწულად მამისა; თჳაწ სხჳებრ, მისს შეტრფას ვერ მიემთხვას,
ღ ჩჳწნ ამისთჳს აღუგჳურწავს, აგჳსტოს სისხლის სათხეკლად,
ეჭვრბე.

აწ აღარ მიკვირწს რომ ცინნა, მტღელობდა ესრეთ ფიცხულად,
წათამცა აწა განუგდო, აგჳსტოს თჳსი მთავრობა,
წადგან მით შეისად ჰქრბოდა, მისდამი შეთქმულთ მტერობა,
მაქსიმე.

ცინნა თავისთჳს იღჳწის ღ, რომს გვამიზეზებს მაცდურად,
რომლის სასკლით ესდენი. სულნი შევგრიბეთ შეთქმულად,
ღ შე უოვლთაგან უბედო, თაკსა რეგანობით ვაწთუნებ,
ფიქრით რომისთჳს ვმამწვრალბ ღ საქმით რაჳიფს ვმსახურებ,

ექებუ.

ფითარ, თქვენ შინა წაყოფი.

მაქსიმე.

ღია გლან შეცა კეჭრთი მას?

გულს იღუმალად ვეჭმალევი, ამა მგზნებადეს სუქადას;
ფსწადლი სამსახური წამ, იშუთი გემომეჩინა,
ღ ემილია უებრე, შემდგომად, მით შემეძინა;
განა აწ ვხედავ თუთ ჩემის კელითა, მივეც აგი მას,
შევე ვასწავლებ მტყულობით, ჩემის სულის ხდის განზრახვას,
მოსვლისა გზასა უმართავ, სიკუდილსა განმზადებულს,
უჭა ფითარსა სასჯელსა, შთამავდო მეგობრებაშან?

ექებუ.

შესტუალოთ თქვენნი განზრახვანი, ღ მალე იხსნეთ მაგისგან,
წასათუზ აწ განაგებთ, თქვენს წაწყმედექსა მას ჭაწასა,
აწ მისცემთ მსხვერპლად წაყოფსა, ღ აწ მისუდებით სავანსა,
წა თქვენ აგუსტოს მართლის თქმით. გაწდაწდილოთ სიკუდილი
ემილიისა მორცემით, ფით აწ გისრულოს წადილი?

მაქსიმე.

ფითარ! მეგობარს უმუხთლო!

ექებუ.

სიყუარულს ეუჭლა ეთმობა,

ნამდვილს ტრფიასლს აწა სამს, ტრფობისა კიდე სხუა გძმნობა
მუსთას მუსთლობა ევერვის, ჳ უფრეს მისეპბ მოქმედსა,
მდედრის სურვილის მიუოლით, ჰატრინის გამომეტყველსა,
თუ მან ავიწყა აღმწხდელი, თქუწნც მეგობარი გავიწყდეს,
მაქსიმე.

ეგრეთ ბრტრტს მაგალითს, სამს კაცი მანად ევლტვიდეს,
ეჭეწბე.

უწლს სჯულიერ წაცა ვჭყოთ. ბრტრტ მწწასნია საბრძველად,
განდამხდომელთა დამსჯელი, არ შეინაცხვის მტოდველად,
ტრფობა მის გულის საგანი, ჳ არა მამულის ვალი;
კეისარს უერთგულეზდა, რომელ არ იუოს ტრფიადი,
იგი არს სული უმადლო, არა თუ მსახურ ქუწყნისა;
ვინ უწყის რა არის ნამდვილი, საგანი მისის გულისა?
ტრფობისა აღთა მფარველი, თქუწნ ესრეთ გეწწნებოდა,
ვითარცა საზოგადობის, ზრუნვითა იტანჯებოდა,
ღაწ ტრფობისა ცსად მუოთვი, ნუ თუ სხუას ზრუნვას ჳმაღვედეს,
ღ გძმნობას მადლოობისას, გულს იდუმალად ჳკრძალვედეს?
განიზრახვიდეს თვით დაშთეს, შემდგომ ავჯსჯოს მოკვლისა,
ნაცვლად განთავისუფლების, დამმონებულად ქუწყნისა,
ნუ თუ თქუწნ უკუწ თავისთვს, საქუწმე ვრდომოდ გსახვიდეს,
რამ მისს საზარკელს გულის თქმას, არეკმნეთ მახტვოლებულად

მაქსიმე.

თუ მისი ბჭალი ვაცხადო, ყოველთა ვექმნა განმცემლად,
რ მივსცნე იგი შეთქმულნი, ერთბამად საშინელს ფეხას,
რომელნიც მხელად ექებენ, მამულის თავისუფლებას,
ერთს დამნაშავეს ათასი, უბრადო თანაჴვეებოდეს,
ეკზამ უკადრი განზრახუა, ვერ აღვასრულო ვეროდეს,
ცინნაზე ყოლა გაფებლა, მარა შერიდვი სხუჭბისა,

ექებზე.

აგვსტოს უკუჭ მისწინდა, სმარება გულის წყრომისა,
ეგრეთთა შინა ამბობთა, არ უველას ჴსდევის ერთბამათ,
მთავრეთ ოდენ დამსჯელობს, რ მიუტყეებს სხუათა მათ,
გარნა თუ დანაშთომთათჳს, შიში გქონდეს ჩუჭნ შესრული,
ოდეს ეუბნათ, უთსარით ვით მათგან დაბარებული,

მაქსიმე.

ამაოდრე ვბჭობთ მიგისთჳს; ანუ რა საფიქრელია.
რომ იგი მოველა რ ჳილდოდ მივიღო მე კმილია,
მისთა მშუჭნიერთ თუალებთა, ვითარღა ვესათნოები,
თუ მისი გულის-საყუარელს, სულის აღმომხდექ ვექმნები,
აგვსტოსგან მე მისი მოცემა, მიდიჩს არა რად,
მე გული მისი, მისგან მსუჳს, რ არა სხჳსგან ნაბომრად,
თუარა რას გელვჴყვი მე მხელად, მარტივისა მეუღლებას,

თუ ნაცუქელ გებით აწა ჰტრძნობს, იგიცა ჩემდამოცრფობას,
გარნა მე სამგზის მტრობელი, ვითარღა მამინდომოს მან?
მისის საყუარლის გამცემმან, სისხლის ზღვევისა დამშლეღმან
განმჩინებელმან მის გუამის, რომლისაც ჰსწუურდა სიკუდილი,
სადღა ვჰპოგო, უბედომ, მის შოვნად იმედი ტკბილი?

ექეზბე.

თუ მოისსენოთ მართალი, არც მე მხანს ებე აღჯღად,
გარნა ცდა ვერაგობითი, ნუ თუ მოგისდეს კეთილად,
ხამს ესრეთ ვიქცეთ კელღვანად, რომ შესცდეს თუთ ემილია,
სხუჭბრ ღროა მის შემძლები. რაც ჩუწნთუხ ყოფად ძნელია.

მაქსიმიე.

გარნა თუ თავის საშეკლად, ცინნამ ის გამოაცხადოს,
ღ აღჯსტომას ცინნათურთ, ემილიაცა დასაჯოს,
ძალმძისა რომე მოეთსოგო, მას ჯილღოდ ერთგულებისა?
იგი მიზეზი, მას ზედა ჩუწნისა აღძრულებისა,

ექეზბე.

სხუა ზ სხუა დაბეღლებანი, ესდენნი იზოგებიან,
თუ არ სასწაულთ ძალითა, იგინი ვერ იძლევიან,
გარნა ვხასოებ, ღონე რამე მოგუზოგო მისთანა,

მაქსიმიე.

წარვედ ზ დია მაღიად, მეცა მოვიდე შენთანა,
ცინნა აქ მოვალს, ენების მისგან რამე გამოგოცნა,
რათა შემდგომად საქმისი, განკარგვა უმჯობესად ვქმნა.

გ ა მ ო ტ ხ ა ღ კ ბ ა მ ე ო ო კ.

ცინხა, მაქსიმე.

მაქსიმე,

რადმე ხარ შეკუმუნებელი?

ცინხა.

არ უმიზეზად.

მაქსიმე.

იქნება,

შეცა მაცნობო თუ რას ფიქრს, მოუცხავსენი გონება?

ცინხა.

ემილის ზ ა გ უ ს ტ ო ს; ერთს შეტის უწყალობით,
ღ მეორესა ჩემსედა, წყალობათ გარდამატებით,
ნეტარ აგუსტოს მდგობა, ესრეთმცა შეიცვლებოდეს,
ან მისი გულიც მოიგოს, ან შეც არ ეზომ მწყალობდეს,
ღ მისმან უხუჭბის ძაღმან, შეჭნება ჩემი ცუჭ მქნელი.
კვრეთ ამშუდოს როგორც მე შთამეგებინა მსჯელი,
გულსა ათასი სხუა ზ სხუა, კდემანი შემომსჭრომიან,
კეთილნი მისგან ნაქმარნი, თუალთა წინ წამომდგომიან.
მისი ყოფილადი წყალობა, ზ ჩემი უმადლოება,
სუდს მწყაღავს გჭმნობა, მწარითა რადეცნა მომაგონდებს.

უფრო მეტი მიუცილებლად. ის ახსოვს ჩემსა გონებას,
როს მოგვანდობდა ჩუქნ ორთა, თვისს მას ძლიერს უფლებას,
ღ ჩემთა რჩევათა მომწონემ, ცხად მიუო ესე ბძანება:

» ცინნავ აწ შენის რჩევითა, დავიცუა მე კელმწიფება,

» გარნა ესე ხამს უწუოდე არც შენ დაშთე უნაწილოდ.»

ღ ამის მოქმელს, უბადრუკი მე გლას ვდევნი სასიკუდილოდ,
კვი ვით ვჭეო! . . , გარნა ვაჲ, ემილისგან დაბმულს?

მის მტრობის განზიარებად, საზარლის ფიცით შეკრულს!

ვინაღან მას სძაგს მეც ძალმიძს, ძლიერად მძულდეს ეტრეთვე.

ჩემს სასულხად ღ დუერთთაცა, წინაღუდგე ორითვე.

გინდ ფიცის მტკელ შევიქანა, ღ გინა მკუელად მამის;

მითც დაუშთე მუსთლად წინაშე. ორთაგან ერთის მხარისა,

მაქსიმე.

ძოდან ებ გუარნი ურვანი არ ამწუნებდენ შენს გულს?

მტკიცელად აწარმოებდი მას საქმეს შენგან წეებულსა,

არცა რას ჭკრძნობდი მაგისტოზს, არცა სინანულს არც კდემას.

ცინნა.

მაშინ ოდენ ვგრძნობთ როს ვსედავთ წამისა მოახლოებას.

ღ მაზად ძალი ზომისა, უამს მას განგვეცხადების.

ოდესცა მკლავი მკვლელისა, საგუჭმლად განემზადების.

მუნამდე ჩუქნის წადილით, სული ერთბაშად მოცული,

მის ზირგელითა განზრახვით, ბრძულად არს მიტარებული,
გარნა ეგრეთთა დროთ შინა, ვინ დაჩხეს აღურგელად?
ანუ უმჯობეს ესრეთ ვსთქუა, ვინ დაჩხეს ძალუღეველად?
ვგონებ თჯთ ბრუტოს, რომელსაც აწერენ ესდენ ქებასა,
არ ერთგვის დააპირებდა, განზრახვის დატევებასა,
და მასველითა გუჭმადმდე, მრავალ გვის შეძრწუნებოდა,
ვერცა სინანულს რიდეობდა, ვერც კვამის განერებოდა.

მაქსიმე.

მისებრი გული ეგრეთთა, ძრწუნვით არ მიიჯარებდა,
არც თავსა თვისსა შენებრივ, უმადლოებას ჭსწამებდა,
ანამედ მტარგლის საწებებლად, მით უფროს იყო აღძრული,
რომ სჭირდა მისგან წყალობა, და იყო შეუვარებული,
რადგან გწადს მისი მიბაძვა, შენცა იგი ჭქმენ რაცა მან,
და ნამდვლს საგანს მიჭმაროთხს, შენმან უხამსმან ნანგხამან;
მისთვის იკედმდე რომ შენგან მიგველო ბედნიერება,
რადგან გლახ შენის რჩევითა, გვეშალა თავისუფლება,
შენ დაგვიკარგენ დღეს იგი, უარის შეოფმან უჯეროდ,
ბრუტოს კეისრის ეელიდგან მიიღებდა მას უცილოდ,
და მსუბუქთ მიზეზთა გამო, საეჭოდ არმცა აგდებდა,
ვერც შურის გება. ვერც ტროფობა, ვეროდეს დაბნეოლებდა,
მტარვალსა რომელს უფარ შენ, და რომელიცა გპირდება.

მონაწილე გეოს თჯისა, კელმწიფების ზღვების,
ნუ უზერობ უურსა; ანამედ შეგესმას რამის ძახილი,
იგი გიხმობს შენ, » ზე ტინნაკ, მოგე მეტ შენგან მიხდილი,
» ზ თუ მე ძოღან მიმსწრჭჭვლე, შენს მას გულის სსუფარეს,
» მტარვალს მამინც ნუ მანაცვალე, ჩემს ესრეთ შემსჭირვებულს.
ცინნა.

ძმაო ნულარ მსწულავ ყვედრებით, უმისოდც უკრჭ უბედურს,
გგძნობ უძლურებით ვაცულებ; ამა განზრახვას საქებურს,
ჩრჭნც მოქალ აქეთ წინაშეც, ვიცი ვითაც ვარ ბრწლეულ,
ღ მალე უგუნ უქცოო, რაცა მსქეს მათგან მიღებულ;
მარა დამითე რა ვხედავ, ძველსა მას შეგობრობასა,
უკანასკნელ ჟამს მიწევნილს, ვით არ მივეტე ღმობასა,
აქ კმილის მოსვლადმდე, დამიტევე გთხოვ ვედრებით,
ნაღვლისა ჩემის სიმწარეს, შეუდგე თავისუფლებით,
ჭმუნვითა შენცა გაწუხებ, ესრეთი შეშფოთებული,
ნუ თემცა მარტო მყოფობით, შევიქმნა დამშვიდებული.
მაქსიმე.

შენს მსწუხებულს აცნობებ. ყოველთა ვითარებათა,
შენზე ოკტავის წყალობას ზ შენთა უძლურებათა;
სამს სიდიდელა ჭბუკავდეს, რათა ტრფივლთა უბნობას,
წარვალ ძმაო ზ აღვითქვამ, დუმილს ზ წაუტორობობას.

ბ ა შ ა ც ხ ა დ ე ბ ა მ ე ს ა მ ე .

ცინსა.

ცინსა.

უსამართლოდრე იხსენებ, უძლურებისა სასკელით,
ამ გმირობას აწინაურებითს, რომელიც სასიყვრელით,
წინააღდგომობს ჩემსა მას, განზრახს აჩქარებულსა,
უმაღლესობით აღვისილსა, უკადრად წარმოებულსა,
ეგვი ვითარცა წოდებას, სჯობს შინაგან ჩემსა გულს,
საყვარელისა გაკლენით, ნამდვილად ვაუძლურებ სულს;
რადგან მას რკინის მთლიანობას, რომლისაც მართებს აღსაბა
და აღეს ებრძვს მისინა, მისგანვე ქსურს მძლეობა,
ესრეთს მძევს მდგომობას შინა, ვითარცა რჩევას შეუდგე,
რომელსა კერძოს მივემსრო, რომელსა გზასა დავადგე,
რასამ ძნელ კეთილთ სულთათვის, სჯულისა გარდასდომლობა,
გინა ვითარცა ნაყოფთა, შეღიწმინდის ამით მსოფლელობა,
რადგან სინამდვილე მთავრით თუ შუკის მტკიცობით,
გინა სასკელი მშობელის, მამულის განმტკიცებლობით,
ჩემსა გონებას იგინი, ვეწად ესთნობიანს,
მუხთლობის მოუხმარებლად, თუ ან შეიძინებინს,

თუ გული მისებრ მოწყალე, ჯერ ანს განვგებინო მასწვილით.
ვე მისგან განსსრუებულმან, ჩემთვის უღირსის ჰატეოთ,
ვისგან ვარ წარჩინებულად, ვისგან მძეს ესდენ წყალობა,
ვინ მხლოდ ჩემისა რჩევით, დაიტუა გულად შეფობა,
ოჰ! ეს გუბრი მუსთლობა, კანმანცა ვითა იტყვითოს ?
რამისა ჰატეობა, საუკუნოდმცა განიგობოს,
განჭქრეცა ჩემი სურვილი, ზე ჩემის გულის იმედი,
ვიდრე ესრეთის ხდომისა, შევიქმნებოდე მოქმედი,
ზე რაჲ, ან თვით მძღვეს, რაცა მსურს მოსიძღვნელად,
რისთვისღა ვიქმნე ამაოდ, ხისხლისა მისის მთხვეულად ?
ხამსა მოგვლა ზე შემდგომად, ნიჭითა მისით ვინარა ?
ზე რასაც ნებსით ამეტებს, იგი წართმევით წაკვავარა ?

განნა ჯი ფიცო უმკაცროვ? ჯი მტრობაჲ ემილიისაჲ?

ჯი საგლავო სხენებაჲ, მისგან უფიწვის მამისაჲ?
თქუწნდა მატქს ერთობ შეწირულ. მე სჯული, გული ზე მკლავი,
ვერს რა გელ ჰვეო უთქუწნოდ, ვერცა კეთილი ვერ ავი;
თქუწნგან უკუტ მისმს მოსმენს, რისცა ჯერ ანს ჩემდა ქმნს,
ემილაჲ ანს შემძლებელ. თუ უნდეს მისი გამოსხნა;
მას მხლოდს ძალუძნს, ოკტავის ძნელის სვედრასა ცვალება.
ვინად ჩემთ კელთა დღესმისი სიუქდადი. ანუ ცნოვრება.

ქ ღმერთნო, თქუწნგან არს იგი შექმნილი, თქუწნებრ
ციურად,
ქქმენით რამ ჩემნიც თსოფანი ისმინოს თქუწნებრ ღმერთურად,
ღ რადგან მასთა ბძანებათ, სმარ ფიურ აღმსრულებელი,
ქყავთ იგი სმისა ჩემისა, სათნოდრე ყურად მღებელი,
აჭა აქ მოვალს თუთ იგი, სსუჭარელი ზ უწელო.

გ ა მ ე ც ხ ა დ ე ბ ა მ ე ლ თ ხ ე .

ემილია, ცინნა, ჭუღვია.



ემილია.

ცინნავ, ღმერთთ ვსწინავ მადლობას, ეჭვი მქონია უბრალო,
მეგობართაგან არავის, შენთვის უქმნია მუსთლობა,
ღ ჩემგან აღარ დაგჭირდა, ვისთანმე შეამავლობა,
იქ ვესწარ ოდეს აგვისტომ, ლიფიას ყველა აცნობა,
ღ სულთ მობრძავი მოგბრუნდი, რა გ ვიგონე ეს მბობა,
ცინნა.

ურა ყოფთა მის ნებას, ზ ჩემზე მისსა წყალობას?
ანუ დროთ გამოცარებით, ჭყოფნით ჩემს ბედნიერებას?

ემილია.

მბე შენთ კელთა,

ცინსა.

ჩად კვრეთ? შენსა ნებაზე ჰკიდია,

ემილია.

მე იგოვე ვარ რაც ვოუფ, არც გული გამსხუაფეიბა,
თუ ჩემსას იტყვი მე ცინსას, ადრითვე ვესაკუთრები,
ღ შენი შენვე რამოგტე, ამაღ არ ეზომ ვიქები.

ცინსა.

თქუწნ ესე ძალგინს... მაჩამ ვა! ვითა გავბედა სათქმელად.

ემილია.

ჩა ძალმინს? ჩას იშიშვი?

ცინსა.

ეჭა ამაღ ვარ შიქწლად,

რომ ვსედავ ჩუწნთა გულებთა, თუცა ერთ იუოს წადილი,
თუთ გამოცნობდით უთქმელად, ჩაწა ჩემი სურვილი,
ღ ესრეთ დარწმუნებულვარ რომე, მექმნებით შრისხველად,
გარნა ვით თქმასა გერ ვბედავ. კვრეთ დუმილიც მიჩნს ძნელად,

ემილია.

კმაა, სთქუ, ნუ გრძლად მაწუხებ.

ცინსა.

კობახილებ დაძმონებული,

მანა განცხიხდე უთუოდ, ღ მობიძგო ბედეგული!

შენი მაქუს ტრფობა უსაზღრო, მეწიო ღმერთთა წიხსუა მე,

უკეთუ მაშინ მქონდეს მე შენუდად ეოვლი სიაში,

ღ ანა ვგძმობდე შესდაში, სურვილსა ესე ვითაწსა,

ვით ჰატოხნის გულისგან, შეშვენის იშვით საგანსა;

მანა განსაჟე რასა მთხფე. ფასად შენისა გულისა.

მაბედნიერებ ღ გწადს მეო, შეუზღეს ეოვლის სეულისა,

აგუსტოს ჩემდა წყალობა

ემილია.

გმანა ვგძმობ, შენსა მუხთლობას,

ვბედავ შენს უსამს სინანულს, ღ შენსა დაუდგრომლობას,

მტარფლის წყალობა აღუწხით, უველამ დაგვწეების,

ანუ რაც აღთქმა გქონია, ანუ რაც ტეცხლი გდებია,

ღ სუბუქ მორწმუნეობით, ენუკვი აგვისტოს ძაღსა,

ვითაწმედ ეოვლის შემძლები, გიბოძებს ჩემსადა თაგსა,

ღ მისგან იწხევი მიმილო, ვიდრეღა მე თუთ მოგეტე,

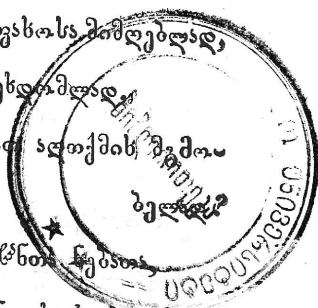
განა უწუოდე უწუოდე, მე ან ვისგან განვიტე?

აგუსტომ განა ქუსყანა ფერხთა, ქუსლ თჳსთა აძწოლღს,

მეუფნი ტახტით ქუსლ დასცეს, მათ აღაგს სხუნანი ადგომღს.

თვხგან დასჯილთა სისხლითა, ღებვიდეს ზღუესსა ხმელეთსა,
 ნებისებრ სჯულისი უცუალოს, თემსა ზ ქრსა ყოველსა,
 იგი მაშინაც ვერ ექმნას, ემილის გულის მბრძანებლად,
 ცინნა.

მეც მხალად თქუწნგან მსურვიყო, მის უფასოსა მიმღებლად,
 ვით ვიფავ აწცა ეგრეთვარ. ფიცისა განდუნდომლად,
 ზ სიბრალულის ჭკრძნობისთვის, რად მსახრთ აღთქმის მიქმნა



დაუზოგველად გმორჩილებ, ყოველთა თქუწნით ზედასა,
 ზ ფიცზე გრადმეტებით. ვცდაღობ თქუწნთ სარგებლობათა,
 თვთ უწეით თუცა მეწადა მე ესრეთ განვარჩინებდი,
 თქუწნსა ჩინებულს მსხუწრძლსა რომ, მით არ სდა ვცოდავდი,
 ავსტო განიზრახვიდა, კელმწიფებისა ცეკვებას,
 რომლითა განაქარკება პირის პირ, თვსა ჩუწნს მტრობას,
 ჩუწნნი შეთქმულნი უეჭვოდ, მაშინვე დაიშლებოდნენ,
 ეგრეთვე თქუწნნიც წადილნი, აღუსრულებლად ჭშთებოდნენ,
 მარამ მე წინააღუდეგ; თვსს აღავს დავევადინე,
 თუწლად სიმსხუწრძლად განვიმზადე, ზ ამაღ დავაგვირგვინე (*).

(*) ძუწლად ჩვეულება იყო, მსხუწრძლად შესწირავს, გვრ-
 გვრით შეამკობდენ.

ემილია.

ჩემად სამსახურსადაც, მუხთალო! ჰ აწ გწადს მე თვით
გაყენო,

მისის მოკვლისგან; ვაცოცხლო ჰ სიუვარულიც ვახუწნო?
რომ თავი ჩემი აღაფად შენ დაგჩხეს, მისსა მომჩხენეს,
ჰ ჯილდოდ, შეფობისათჳს კეთილის ჩიქვას მიმცემელს!
ცინსა.

ნუ ბრალეულ მეოფე ამაოდ, ეგრეთ გამსახურეთ ვით ჰსჯობდა,
აგჯსტოს თავი უჩემოდ, კელთაგან წარგივიდოდა,
მისნი ჩემსედა კეთილნი, სრულად სიუვარულს ვუმსხუწრძლე,
აწ იგი ანუ მოიკლას, ან შენგან ჰქონდეს სიცოცხლე,
ესრეთის მოქმედების წილ, ვგონებ დიწსი ვარ ვითმინო,
რომე ხმა აღმსრებლობის, ერთგობით მაშინც ვისმინო,
ვიმეცადინო, ნუ თუმცა ვჰძლიო, შენს გულის წერომასს,
ჰ შეგაყვარო აგჯსტო ვით ჰშეუწნის, მისსა გრძნობასს,
ხულსა დიდს. კეთილ მოყვარეს, აწ რა ესაძაგლება,
ესოდნად ვითა თავისა მუხთლად, უმადლოდ ხსენება,
აწცა ვითაწი სიმიდიდრე, ჰ აწცა ბედნიერება,
თუ ჰბრევილაჳს ჰატოლსნებას აწ რადეს ესათნებას,

ემილია,

მე დიდებად ვწაცხ მას რომე. შენ ჰხადი სარცხვინებლად,

მტარულისა მიშართ მუხთლობას, კეთილად ღ საჭებელად,
ღ ვინცა დაახლოლოს, ესდენი უბედურება,
გინ ნამდვლ იყოს უმადლო, მოწყალედ, მოიხსენება,
ცინნა.

შენ მადლად უწოდ ყოველსა, რააცა მცრობას ეთნება,
ემილია.

მას ვხადი მადლად რააცა, რომეკლს გუელს ეკადრება,
ცინნა.

გინც ნამდვლ რომეკლთა . . .
ემილია.

იგი მარადის იქმნების,
შესა გულის განსაგმერელად, თვისისა დამმონებელის,
იგი სიკუდილსაც არ ელტვის, ესომ ვითარცა მონებას,
ცინნა.

ღ ოკტავისა მონება, რით ამცრობს ზატოხსენებს?
ხშირადრე ვსედავთ მეუეთა, მუხლთა მოდრეკით მდგომარეთ,
ჩუქნებო მონათა წინაშე, მოწყალეობისა მთხოვარეთ.
გზრგზნოსანთა თავთაგან, იგი გვიქმს თაყუანტემულად,
ღ მათთა დიდებათ ზედა, გვაუფლებს წარჩინებულად,
მათგან შეკრებილთ ხარკთაგან, სიძლიდრეს გვატებს ესდენსა,
ღ ქედი მათი ჩუქნ ნაცვლად, ზიდავს მონების უჯელსა.

ემილია.

ქა თუ ვითარ ამო, დიდება მოგიწონია!
შეთევზე უმეტესობით, თავი რამე გბონია?
პირსაზე ქრისტანისას, მეფე ესრეთა სადა სჯდეს,
რომ მოქალაქე რომელს, ესწროს არა თუ მეტობდეს!
ანტონი ამად შეიქმნა, ჩქონ მიერ მოძულეებულად,
რომელ დედოფლის ცრფობითა, თავი ჭყო დამდაბლებულად,
ატოლლა მეფე განთქმული. პოტირში დამსცოფნებული,
რომელთაგან თავისად აზატად, სასულ დებული,
თდესცა სრულად აზია, მფლობელად თვსად მას ჭსადდა,
ცასტსაცა ზედა მჯდომარე, რომელთაბას იქადდა,
განსოვდეს შენი წოდება; ნუ დასცემ შენსა დიხსებას,
შეუდგო მიუდრეკელად, რომელთ გულის უხჭებას,
ჭსტან წამ იგინი დაჭბადნა, რომე მათ ესე ქმნად უძლონ,
მეფეთა ექმნენ მხრძანებლად, ღ თვსზე არგინ აუფლონ,
ცინნა.

ცა ესრეთათვს ამბოსთა, ვითარცა განსჯის ნათლად სჩინს;
მას სტტს ყოველი მკრულელობა, ღ გულთ უმადლოდ შერხისხავს,
საუდაჩსა მისგან აღგებულს, თუ ვინ შეჭბუდავს დაცემად,
მეისა თუ შემდგომ, არადეს არ დაუტყვებს უზღვევლად.
იგი არს მფარველ მეფეთა, სადაც ვინ დაიდგინების.

ღ სისხლთა მათთა დაქტევა. აწავის მიეკრევაობის,
გარნა თუ სტოდონ მეუეთა, წესებულთ სჯულთა ცეხათა;
სხუთ არუცხო ნება დასჯისა, თუთცა შემუხრავს მეხათა.

ემილია.

სჯობს სხუა ზომ არცა, შენ ჭრიდავ მეუეთ მტარვალთათჳს
მისა ქმნილთა,
წადგან მათ განსამართებლად, გზგენებ ეგდენ წადილთა,
წარვედ შენ არცა გეზრასო, ვით გწადს ჭმსახუტე მტარვალბას,
შესწირე გული სულითურთ მისსა სამაგელს მოძღვრობას;
გვიწუდეს წინაპართ სასელი, ჰ ჯილდო შენდა სახული,
ნუ თუ მით დაიშუდროვო, გონება ეგრეთ რეუელი,
წად ჩემდა შენი მწეობა, ზომის ჰ მისის საზღუტწულად,
თუთ ძალ მიძს მარტო შევიქმნა, მათისა ვაღის გარდმხდელად,
ღ მსხუტწვლი იგი ჩემ მიერ, აქამდეც შეიწირვოდა,
თუმცა მარჯუნე ტრფობისგან, შეზურობილ არა მქონოდა.
გლან მისგან ვიუავ ტუკე ქმნილი. ამაღ ვერა რას ვბედევდი,
ღ შენდა დამონებული ცსოვრებას შენთჳს ვკრძალევდი,
თუ მტარვალს მე თუთ მოჰკლევდი, ესე უეჭოდ ვიცოდო,
მისთა მტუტლებთა ცოცხალი, ვერცა მე გარდავრჩებოდი,
ღ თაჳი ჩემი ეს გუარად, სამუდამოდ გეკარებოდა;
ზოლო ვინადგან ცსოვრება, მე მხოლოდ შენთჳს მწადლოდა,

ფედილობდი გარნა ამაოდ, ტრფობისთჳს უკელა მეთმინა,

ღ შენთჳს მეცა შემთხჳს, რომ თაჳი გამოემჩინა,

ღმერთნო ზენანო შემინდეთ, მე ესრეთ მძიმეთ მცოდნეს,

ვინად აქამდე მეგონა, ვეტრფოდნი ზომჳს ძის ძესა,

ღ მოხჳსნებით ცთუნებულს გონება ესრეთ მრეგია,

რომე მის ნაცუნად, უძღური გლას მონა აღმიწიგვია,

გარნა ვინცა ხარ ეს გული, მითცა ვერ ესსნება შენს ტრფობას,

შენ თუ ჩემს შესაძინებლად, გაწვევ ზატრონის მუხთლობას,

ათასნი სსჳანი კელჳყოფდენ ამ მსახურების სრულებას,

თუ იმედობდენ ამ ფასად, თავისა ჩემის მოგებას,

ნუ ჰგონებ ნაცუნალ გაგო შენ, ღ სხჳასლა ვისმე ვსტე გული;

იუან, იცხოვრე, მტარვლისთჳს. გარნა მე შენთჳს მხდეს სული.

გულიცა შეისად ვიგმირო წა, მივრჩე მისსა მეტლელობას,

წადგან უღირსი ვერლა ჰბედ, შენ ჩემსა მეუღლეობას,

ჩემის ღ მისის სისხლითა მოვედ, დამზირე ღებელსა,

კეთილის გრძნობით მომაკუდაეს, ყოველთაგან დაცევაბულსა,

რომე გითხრა შენ სულთ მძღუემან, კმაყოფილითა გულთა,

» ნუ ბნალეულჳყოფ ჩემსა ხვედრს, ესრეთის აღსასრულითა,

» შენ მომისწრაფე სამარე. შენგან შთავალ აწ უფსკრულსა,

» ღ შთავიყოლებ დიდებას, მას შენთჳს გამოზადებულსა;

» აწ ვჳკუდები თჳთ მჳყრობლობის, ძალისა დამარღვეველი.

» მარა მე შენთან შეტაცხლა. თუცაღა იყავნ მდომელი,
ცინხა.

გუგნს ღ რაღ ვჭყო; გმორჩილე კმა უყო შენსა ნებასა,
თავისუფალ ვჭყო მამული, კელ ვჭყო მამის წილ ზღვევასა,
მოჩუქლაც ესე მტარვალღი, უტთაენელითა გუჭმითა,
მარამ უწყოდე, აგუსტოს, შენ ჰმატობ მტარვალღობითა,
მისგან სიძლიდრე. ცხოვრება, ღ ცოლნი თუ მიგვლებია,
იგი ჩუჭნთა სულთ სატანჯვლად, აქამდე არ შესებია,
გარნა შენ შენის შეგნების, უწყოლას კელმწიფობითა,
ნებას, გონებას, სულ გუპარცავ, ღ გვამოქმედებ ვნებითა,
შენ მაგრძნობებ მას საკადრად, რაც ჰატოვსა მსდის სრულებით,
შენ მამულებ მას რომელიც, მიუვარს გულ შემსტავალღობით,
შენ მამულებ რომე ვჭყო, მისისცხოვრების დალევა,
რომლის წინაშე თუთ მმარტებს, ათას გზის სისხლის დათხევა,
ადგიოქმამ უველა ვახრულღ, რადგან ეგრეთ ხარ წადილით,
გარნა თავიცა მაშინვე, მოვიკლა სითვე მახვილით,
მას თავადის დანაშითა, შეესწირღ შენი მტარფობელი.
ღ ბრალსა უნებლიეთსა, თუთ ნებხით ვექმნე დამსჯელი,
ესრეთ ვიყო უსაშუალოდ, ღ ესრეთ დავაბოლოღო,
მეისს დაკარგული დიდება, მეისსავე მე მოვიპოღო,
მშედობით.

გ ა მ ო ც ხ ა ღ ე ბ ა მ ე ხ უ თ ე .

ემილია. ჭუჭუა.

ჭუჭუა.

ჩასათვს მიეცით, ესრეთს განწირულებას?

ემილია.

დაესხნას ჩემსა სიყვარულს, შეუდგეს თანამდებობას,

ჭუჭუა.

იგი თქვენს ნებას ასრულებს, მაჲმ თავს აღარ იტოცხლებს,
რად თქვენ სტინით? . . .

ემილია.

ჭუჭუა: თუ გული შენი მიწყალეს,
წარვედ ისწაფე, ეწივე თუთ გესმა, ვაჲ რაცა სთქვა,
აღმოფხურ მისის გულიდგან თავის მკუჭელობის განზრახვა,
უთხარ შენ . . .

ჭუჭუა.

რო მე აგვსტოს სისხლი, თქვენ ამატეთმას?

ემილია.

გბრეთი უსჯულოება, ვით უქმნა ჩემსა მტერობას,

ჭულუა.

მამ რა ფრქვა ?

ემილა.

ესე რომ ჯერ სრულ ჭეოს ჩემი წადილი,
შეშვებ ამოგზავნი, გინა მე გინა სიკუდილი.



დასასრული შესამის მოჭმელები,

მ ო ქ მ ე ღ ე ბ ა მ ე ო თ ხ ე .

გამოცხადება ა-ლი,

აგუსტო, ეჭურბუ.

პ ო ლ ი კ ლ ე ტ ზ მ ც ვ ე ლ ნ ი .

აგუსტო.

რაცა მიაშუ ეჭურბუ, სრულ დაუჭერებელია,
ეჭურბუ.

კელწითუეკ ამა საქმისა. გამოთქმაც საშინელია,
ესეეთისა შვინგარებსა, გონება ძნად მიხვდება,
ღ მხოლოდ წარმოყენებით, შეკრება შეიზარება,
აგუსტო.

ჩემნი გულის სანდონი! ცინსა ზ მაქსიმე!
რომელთა გასასხრებად. ესდენ პატრივი ვეცი მე!
ოწნიე უმასლობელესნი, ოწნიე ჩემკან რჩეულნი.
უმადლესთ უწინებულესთ, ადგილთა დ. დგინებულნი,
ოდეს მე თუთ მათ მივანდე, სწულდრი ქწულენისა სრულისა,
იგინი ერთად მდევნია, აღმოსახდელად სულისა,
ამას მაქსიმე მაცნობებს, თვისის შეტომის მკრძნობელი,
სამართლიანის კდეითა. ღმობილი შემსანებელი,
გაწნა ცინსა!

ეჭორობე.

ტინს მხოლოდ ჯერეთცა თვთ. ურჯულბს თვთცა მძვნვარედ
 ღ თქუნსთა მოწყალებათა, ებრძვის თავ გამომჩინარედ,
 ყოველნი უგუნს შეთქმულნი, ხედუნს თვს გარდახდომისა,
 მხოლოდ ის წინააღდგომობს, მათს სასიკისსა კდემსა,
 ღ ცდილობს გულაებრ შესმენით, განვეუმტვიცოს გულები,
 სინანულით ღ შიშითა, ძლიერად შერყეულები,

ზვსტო.

იგია მათი განხმნობი, ღ მიზეზ მათის ცთენისა!
 რაჴ! უესჯულაები ნაშობთა, შორის ქუნსენისა,
 მოხედეთ ამა ღაღატსა, ჯოჯოხეთს შინა შემზადულს,
 ამა საგრძნობელს გუნსმასა, მოყვასისა კელით ღერებულს,
 ტინნავ ნამდჯლად მუხთლობამ, მომიზყარ ყური ზოლიკლეტ.

(ყუწს ეზრახება.)

ზოლიკლეტ.

გემწიფევ სრულ ვჭყო, ყოველი რაღცა რდენ მიბრძანეთ

ზვსტო.

ღ ერასტიცა წარგზავნე, მექსიმეს მოსასმობელად,
 რათა ჩემთანა მოვიდეს, შენდობის მისაღებელად.

გ ა მ ო ც ხ ა დ ე ბ ა მ ე ო რ ე კ .

აგვსტო. ეჭორბე.

ეჭორბე.

მან ბრალი თუხი აღწონს, სამძიმე მისი განსჯას,
ღ მორიქვს წა პაღატით, თავსა მამინვე უსჯას,
თუანნი ფუთუბულს უგვანდნენ, მსეტურად იუერებოდა,
გულის სიდრმითგან ოხრეგდა, მწარედ ქვთინით სტიროდა,
თავსა უგმობდა შეტომას, შეთქმულებისა დაწყევით,
ღ ესრეთ უგაღა მიაშბო, ვით მოკასსენე დაწვდილვით,
მასთან ესეტა მიბრძანს. თქუნდავე მოსახსენებლად,
ვგძმნობ რაბამც ვარ ბრალეულ. ღ თავს ვეუო დამსჯელად,
ესეკა მითხრა მასვე წამს, ტობრსა გარდაყარდა ფიცსელად,
ღამის სიბნელეს ღ წყალმან, წარმდინარემან ძლიერად,
გამეკრთალთა თუაღთა ჩემთაგან, ღ აჭფარეს იგი მაღიად,
ღ მისის დასასრულისა, ვერღა რაღ ვსტან სრულად.

აგვსტო.

მაქნივე თუსსა სინადის, მეტად შეუძრწუნებია,
ღ კწეუხე ჩემს მოწყალებასა, თუთ ნებით განშორებია.

რამცა შემცოდენ ესრეთა, რომ მონანულთ ან უტყველ!
მარამ ვინადგან ესრეთ ვჭყო, საქმე ანს უგუჭ უმწყო,
წარვედ სამებრად ვით უძლო, იწრუნვე მისის გვამისთვს;
იგი მე მოწმად დამჭირდეს, ღ შრამა გმართებს ამისთვს.

გ ა მ ო ც ხ ა დ ე ბ ა მ ე ს ა მ ე .

აგუსტო.



აგუსტო.

ტე ღმერთანო, ნეტარ ღღეისით, ვისდალა მქანდეს რწმუნება!
ან სფაშიადი ვის ვანდო, ღ ანლა ჩემი ცხოვრება!
მიმიღეთ თქუწნგან ტემული, ეს კელმოიფება ერთიან,
თუ ქვეშე ვრდომთა მოგებით, მოყვასნი მიმეღებთან,
თუ უზენაესს ხარისხსა, ეს სვედრი ეკუთვნებოდეს,
რომე მტერ ექმუნ იგინი, რომელთაც კეთილს უყოფდეს,
ანუ თუ მადლის განგებით, უცილოდ ესრეთ განეგოსთ,
რომ იგი შევიუვაწოთ ჩუწნ, ვინც ჩუწნად მკუწლელად გმწეროსთ,
ყოვლის შემძლესა ყოფლთაგან, შიში ჭხამს უსაშუალოდ,
გულს ჭმთაინეღე ოგტავი; ღ ნურდა ჭხნივი უბრადოღ;

რამ! შენ გწადის დაგინდოს, თუთ ზოგად დაუნდობელი!
ისხენე რავდენ ათასთა, სულთა ხარი შენ მსჯობელი!
მაკედონიას რავდენნი ველები, შელებუნ სისხლითა,
ანუ რავდენნი დასთხიენ, ანტონის დამარცხებითა!
ანუ რას ჰსძლეო სექტორსი, ღ წარმოგიდგენს ერთ ჟამად.
გლას ჰერუზისა მცხოვრებნი, შენგან დანთქმულნი ერთბამად,
ესდენთ მკრეფელობათ შემდგომად, იგინე სხუცა საქმენი;
შენგან გადავნილთ ათასთა, სისხლ შემოხილნი სახენი,
რამ! თუთ შეიქმნენ ქონდაქრად, შენთა მათ მოსხმის წადილით,
ღ შენსა მოჭინახულეს გული განჭვიძირე მასვილით,
მერმელა დაჭვიძე განგებს, შენზე უსამართლოება.
რას სედავ რამე შენიანთ, შენზე აქნით აღჭურვილება,
რამე შენს გუჯლზე შემდგარნი შენს საგუჭმელად მოდიან,
ღ მათ სჯულთ გარდახდებიან, რამ თუთ შენ დაგირღვევიან,
სამარალ მათი ღაღატი, ღ შენცა მათ მწე ეუოს,
უტყვე შენი ხარისხი, რა გუჯრაც იგი გეზოვოს,
სისხლი ორგული ორგულთა, მიცემად ნუმცა იზარე,
ღ დასთმე უმადლოება, ვითარცა თუთ შენ იხარე,
გარნა გლას შეჭირვებულმან, რად ესრეთ ჰქარგე გონება,
არ სიშმაგვა ჩემ კერძო, ჩემზედა ცინხას მართლება!
მისი რამეღი მუხთლობით, მაცთურად მაიძულება,

ამ კელწიფების დატყვას, ღ მის გამოკე მე მძლეუდა;
რომელიც მთავრობის გამო, ოდენ მხოლოდა მტოდვეუდად,
ღ ჩემს ტახტზე აღიუკანდა, მუნით ქჷჭ დასამსობელად,
უჩიცხვი რომ გულის ბოროტსა, ერთგულის სხვის ჭბერეუდა,
ჩემის მოკჷლისთჷს ძამულის, კეთილსაც აღარ ზოგეუდა,
მე ესოდენნი ბოროტნი, უტეფო დაფიწეებულად,
ღ ჩემი მაშინებელი, ვაცხოვრო განსჷჭნებულად!
ხუმცა იუოფინ ეს ჩემგან, ჭგჷანდეს თავისა მტეობას,
ადჷლად მიმტეეებელი თჷსზე მიიზიდს წყინებს,
მკჷლელი დაუსჯოთ ფიცხელად. განვსდევნოთ მასთან შე-
თქელნი,

გარნა რა! მანად სისხლის ღეჩა, ღ მანად ესდენ სისჷქელნი,
დავშეკრ ღ მითც კერ დამცხნაღვარ, ხმარებად უწყალეობის,
შიშს ვსთეს მშჷდობის მოსამკალად, ამბოხი მიღორომინდების,
რომს ჩემს სავნებლად ვეშაჷნი. ღვლარქმინღოვანნი უშვიან,
ერთს თავს რა მოჭკჷტ ათასნი, ახლნი აღმოუვიან,
გინა უჩიცხვოთ შეთქმულთა, უეომცა სისხლთა დინება,
მითც ოდენ წყევა მოვიგო, ღ არა უშიშროება,
ოკტავი, ხუმცა იტალე. ახლმან ბრუტმან განგემოს,
თჷთ მოჭკეუდა ღ შენის მოკჷლეთ, მას დიდებასა ნუ შემოს,
მოჭკჷჭდ; უკადრ ღ ამო, შენ ცხოვრების წადილი,

რადგან საშენოდ ეგოდენთ, მხნეთ განუმასავსთ მახვილი,
ღ რადგან უოფლინ ტაბუენი, რომს შინა გამოჩენილნი,
შენ სასიკჳდინედ აჩიან, განმზადებულ ღ მხნობილნი.
მოჭკჳსდ ვინთგან აჩა უცს, წამალი შენსა ტვივილსა,
ღ ვერ ეხწევი ან უოფლის, წარგებას ანუ სიკჳდილსა,
ნეტარ სადა ღირს სიტოტხლე! ეგდენი აღარც გჩნომია,
ღ უმგვარ საზარელ ფესად, შენგან რა მოსანდომია,
სჯობს მოჭკჳდე, გარნა ესრეთ რომ, სიკჳდილი გქონდეს
მდიდარი,

ღ მის უმადლოს სისხლს შინა, აქრო ცხოვრების ღამზარი,
შენ მომაკჳდაგმან თავს, მსხჳსწადად დაუკლა შენი მუხთალი
ერთის გზით კმა ჰყო მეორით მოსწეულს სჯულთ გარდამავალი,
მოჭკჳდე ღ მასვე წამს შინა, მოსპო მისიცა ცხოვრება,
იტანჯოს რომ არ დასცალდა, შენს შემდგომ გულის ხარება,
მარამ არ სჯობს თვთ, ვისართ, მის მუხთლის მწუხარ
რებიითა ?

რომზე ვადღესასწაულათ, მტერობის განუქმებიითა ?

ჰი ერნო, ჰი შურის გებაჲ, ჰი კელმწიფებაჲ მფულობელო.
ჰი მონებაჲ თავისა დაუცხრომელად მბრძოლელო ?

გულთ რომელსა განზრახვა. არცა ერთი გაქჳს სენობილი,
ერთ გზის მაცნობეთ უბედურს, ღ მარქვით გარდაწვევილი,

რომელს რჩევასა დაფაგდი, რომელსა ჭაზრსა განგშობდე,
ანუ სიკუდილი მასაჟყო, ანუ მესსენით ვმეუფობდე.

ბ ა მ ე ც ს ა დ ე ბ ა მ ე ო თ ს ე .

აგუსტო, ლივია.



აგუსტო.

მე მღალატობენ ლივიაჲ, ზ ვისგანც სუელი მისდება ,
მისგანვე გულის სიმკვიცლე, სრულად მიძახუნდება,
ცინსა, მუსთადი? . . .

ლივია.

ეჭორბემ უგულ დაწვლილვით მაცნობა,
ამა ამბავმან განმკრთო, მიკვირს ვითღა მჩხა გლას ცნობა!
განა ეკლმწიფევე იქმნება, გაგბეღო რჩევა მდედრული?

აგუსტო.

ეჭა რჩევათა შედგომას, ნეტარ უძლებსღა ეს სული !

ლივია.

რა მიაზრვეთ ესდენთა. გულის წყრომათა სმარებით,
ჭა მრთლად ერი დაღადებს, ზ დრტყინაჲს გამოცხადებით.

ერთის სსსჯელმან მეორე, ვერ ოდეს ვერ შეაშინა;
სსსჯიდიანუს დატყვამ, ლეზიდე წაწმინდადგინა,
მის შემდგომ იყო მუყენოს, ღ მას სტეპიონ შეუდგა:
ოწნივე მოსწუდენ წამებით, ოწთავ დღე ბნელი დაუდგა,
მანამ ეგნატის სიტოფე, არ შეკრთა მისის წაწმინთა,
რომელს დღეს ცინნა მემეგვიდრობს, განწმინდავით მითვე გვაწმინთ
ღ უქქწნასთ ალაგთა, შთაფლულნი უწინოებას,
ესრეთის მალღის განწმინდავით, ცდილობენ აწნაურებას,
წადგან ესდენ გზის იწილეთ, წისსწათა ამაოება,
აწ გამოსცადეთ ცინნაზე, სულგმქელებისა ხმაკება;
როს ვნებით ოდენ განსაწღვრეთ, სსსჯელი მისის ბწადისა,
განსაწკეთ წაწა გიწობდესთ ღ დასწრულეთ კქლავ ისა,
თუ დასწრით ესე ქალაქი, შეიქმას თქვენზე მდწვინელი,
ღ მიკვევებით უეწოდ უფრწოს, განკეთქწას სსსელი.
ღ რომელწაწა შეწისწვით, აწიან წწინებულები,
ნუ თუმწა მოწყალებამან, თქქწმან მოუგოს გულები.
აგზსტო.

აწა, მოვიგოთ იგინი, კელმწიფობისა ტვეებით,
რომღისაწ გამომღვენიან, ესრეთის უწყალოებით,
წწევათა შეწით მწავაღგზის, ვისმინე სსზსა ღ სსზსი,
აწ კამაწ. ნუმწა მისსენე, აწლა მწადს წწევა არ ვისი,

თავისუფლების მგლოვებო, რომე ნერდა სან მკენესელად
მონების ჯაჭვნი თუ დაგსდევ. მეფე ვექმნა მათ დამსსნელად,
ღ ლდეს ძლევით დაგინყნი, ვით მას ჟამს იყავ შედგმული,
მათჲე მშჯღობით გიტყო, ღ უფროს განდიდებული,
აწ თუ გწადს ჩემი მტკობა, მიმტკე დაუფარავად,
თუ შემეფარებ გიფარდე, უშიშრად შეუხარავად,
სილლასებრ ვსდევი აქამდე, ძლეურებას ღ დიდებას,
მისებრ მომწყინდენ, ღ ვექებ მისებრთჳ ბედნიერებას.
ღივიან.

არ არლად ვსედავ შე თქუნტან, მისთა მაგალითთ შედგომას,
მარამ ვიშიშვი გგრეთის მიბაძვის, ავთ მოხდომას,
ბედმან უებროდ ჰმსახურა, ღ ამად წარემართა მას,
არ უველა მისებრ ეწიოს, გგრეთსა ბედნიერებას.

აგვსტო.

თუ არ დიხს ვიყო მას ბედსა, ღ იგი არა მეწიოს,
აჲა ვზა სისხლი ვისაც ჰსწადს. მოვიდეს აწვე დასთხიოს,
ნავთ საყუდედი აქუნს სასლად, არ მუსრა შინა ვარდნილსა,
შეც ნავთ საყუდედად აწ ვექებ. მირდნობას ანუ სიკუდილსა.
ღივიან.

რადე, გწადთა უტყოთ, საყოფი ესდენ შრომითა ?

აგვსტო.

ღ შენ გწადს რომე დავიცუა, მიხეზი ესდენთ მტკობათა.

ლივია.

კელმწიფე თქმს გან ეს გულის, კიღურის ღონის ძიება,
უსასრუბა იქმნება. ღ არა გულის უხმსება.

ავსტო.

გმეფოდე ღ გულთ მუხთაღთა, უყოფდე დაუვაგებასა.
ჩემს უძღურებას დანიშნავს, არა თუ მოწყალებასა.

ლივია.

თქმსნს შემძლებობას დანიშნავს, რომე თვსკედაც კელმ-
წიფებთ,
ღ რაც მეფეთა შექმსნის, მაქმნელად მას აღმოჩნებთ,

ავსტო.

მღედრული რჩევა აღმოსთქვ, ღ ნამდვლ აღთქმას მისრულებ,
აჰა რც წელ არს სუნითრა, ამა ქმსყანას გკელმწიფებ,
რადგენნი მტერნი დავსთრგუნე. ღ დავუც მათი მძღაგრება,
გამოცდილებით გამოვსტან საბრხეთ, სხუა ღ სხუა გყარება.
ვსტან რაღცა აქმს სტანნი, მათსა წადილსა უსაზღვრეს,
ღ ესრეთს შინა შემთხმსყას ვითც ხამს მეფემ ის აქოს.
მეფეთა ზედა ამბონი, ერთა სჩანთ თვსდა წყინებად,
ღ რდენ ჰაზრსაც ესრეთსა სადიან, დიდ ნდომილებად!
ვინც აწყენს საზოგადობას, მთავართ ვაღია მსჯავრება,
ან დამს ჟელ კქმნენ ბრალეულთ, ანუ გარდასდვან მთავრება,

ლივია.

ნუ ეგზომ დარწმუნებისათ, ამყამადგულისა ვნებას,

აგუსტო.

სჯობს რომე შენ არ შეეპყრე, დიდების ამარებას.

ლივია.

ნუ სადით ეგრეთ, ამოდ სსსრტებლასა რჩევასა.

აგუსტო.

შენა მამხილებს მე ყოფად, რატა ჭსწადს მისსა ნებასა,
მშჯლობით დროთა ნუ ვეარგავთ.

ლივია.

ველმწიფევე მე არ განგშორდე,

ჩემსა სურვილსა ზე თსრავს, ვიდრემდე არ კმა უყოფდე.

აგუსტო.

დიდების მოყვარებითა, შექმნილსარ გაუძლეული.

ლივია.

მე თქუენ მიუყარსათ, არა თუ სკიბტის ზე საბრძანებელი,

(მარტო.)

განუელტო გარნა ვემდეგო, მოფაგოთ იგი ამ ცნობას,
რომ შატრეებით უფრორე. იატკიცებს შემძლეებლბას,
ზე რომ ამ სოფლთა ყოფლთა ზე, კელმწიფეთ მაშეენებელი.
მოწყალებას სამკაულ კრისა, თუაღთა მინებელი?

გ ა მ ო ც ხ ა დ ე ბ ა მ ე ხ უ თ ე

ემილია, ჭუღვია.

ემილია.

სითგან მომდის მე ესრეთი, უხამსი მსიარულეა,
ღ უნებლიეთ ეს გვარად, გონების დამუდროება!
კეისარს ცინს უხამა, ღ არა რად ვხად საწყენად,
არც გული მიკუნეს, არც ვარ თქალთაგან ცრემლის მადენად.
თუ სთქვა წინასწარ გრძნობა, რამ იღუმაღ მეუბნებოდეს,
რომ უოგელივე ვითაც მწადს, ხემს სათნოდ გარდაწედადეს,
სწორეთ შემესა ჭუღვია? ეგრეთ მიანბე თუ არა?

ჭუღვია.

ესდენ ვეცადე რომე მან, სიკუდილზე ფიქრი აჭყარა,
ღ თქვენდა მომართ მომეყანდა, უფრო გულ დამშვდებული,
თქვენის განზრახს სხობოლად მეორედ განმზადებული,
მით კმაყოფილი ვიდოდი, ოდეს პოლიკლეტ მოგვმართა,
სარწმუნო აღმსრულებელმან, უოგელთ აგვსტოს ნებათა,
იგი უხმოვნად მოვიდა, კაცი არ ვინ ჰყვა ხლებულად.
ღ ცინს წარყოლა თან, პალატსა დაბარებულად.

ბავსტო შეშოთებულ ანს, ღ მისთვის აცა იცინს,
ხუთოეულნი მიხეცსა, სხჳა ღ სხჳა გჳარად იგუჯან,
ღ უველა ჰტონებს ვითარმედ, ვარდნილი მწუხარებისა,
ცინსან ამისთვის უწოდეს, რომ მას ჰქითხევედეს რჩევასა.
მარამ ერთი რომ მომესმა, ღ ეს მაქჳს უუროს საწუხრათ,
ვითარმედ ძოდან კვანდრე, ორთ უცნობთ ვისმე შეეპყრათ,
ეგრეთვე ზოგნი ეჭებებს, ზურთობილებსაც ამბობენ,
ღ მისის ჰატრანისათვის, გარდარეულად მოსთხრობენ,
რომ სასოწარკვეთილება, მოკრეოდეს მას საშინლად;
ტიბის ასხენებენ წყალსა, ღ სხჳა ვერა ვსტან ნამდჯლად.

ემილია.

მრავალ მინს მიხეც შაშისა, ღ არა რაჲ იმედათ,
მარამ ეს გული საბრალთ, არ დრტუნავს არცა მცირედად.
მარად ახლითა შემთხვევით, ცისაგან გარდმოკლენილი,
გრძნობა ეცემა ნუგეშად, ღ მით აქჳს ჭირი ლხენილი,
ძოდან ამოთ ფიქრითაც, ბევრგზის ვუთფილვარ შემკრთალი,
აწოდეს მმარტებს ვძრწოდევდე, შეუპოვრად ვარ ვით სალი,
ვგრძნობ, დმერთნო, თქჳწნთა წყალობათ. თქჳწნ მხოლო
მფარავთ მადლითა,
თქჳწნ არ სთმობთ, რომე ჰატრივი, დავთრგუნო უძღურებისა
მიკრძალავთ ცრემლთა, ოხვრვათა, ღ ამოთა გონებათ,

ღ მწკობთ რამე ან მძლიონ, ესდენტა უბედურებათ,
თქვენს გწადთ სიკუდადმდე, ვხმარობდე დიდსა მის გულის,
თმენასა.

რამდენთაც ვბედავ კელეოფად, ესრეთ სახინო საქმესა,
მტკიცედ აღვითქვამთ ეს, გწარად დაწლიო ჩემი ცხოვრება,
დავსრულდე შეურყევლად, ღ თქვენნი სრულ ვჭყო მითნება,

ჰი რამის თავისუფლებავ! ჰი ხულო კლულო მისისავ,
მე გლახ ჩემ კეძო რაღ შეძლო, საქმნელად უოველივე ვჭვავ,
თქვენსა მტარვალზე აღვჭურე, თჯთ მისნი მეკობარნივე,
მეტო ვქმენ ვიდრე მმარტებდა, უოველი ძალი განვლივე,
თუ წარმართება ან მქონდა მაგით, რა ევნოს ჩემს სახელს;
რა ვერ ველირსე თქვენს ზღუწვას, ველირსო თქვენსა სა-
უოველს.

მუნ მიხილოთ მე რისხვიითა, საქებრად აღტყინებული,
სახიერითა სიკუდილი. ეს გწარად განსხუაბული,
რამე შევსად სტახლო ვინც ვარ: ღ ვისიც მომდევს ტომობა,
სეველს შეწეროს ჩინებდით, გვართავან შთამამველობა.



განგრძელება შემდგომ. . .